

DÁTUM

I/189. »S MOST A DOLOGRA« 8,10 Ft

SZABADELVŰ
POLITIKAI
NAPILAP

Csúcsközelben

Sokszögű kerekasztal

„Az ellenzéki pártok nincsenek abban a helyzetben, hogy képesek lennének a válság kezelésére.” – jelentette ki dr. Antall József, a Magyar Demokrata Fórum elnöke azon a sajtótájékoztatón, amelyet a „magyar-magyar” csúcson résztvevő pártok képviselői tartottak tegnap este a parlamentben. Szavai mintegy megerősítették Tölgyesy Péter (SZDSZ) azon állításait, melyek szerint a kormány igen szűkmarkúan bánt azokkal az adatokkal és információkkal, melyek birtokában az Ellenzéki Kerekasztal (EKA) érdemben is segítséget nyújthatna elképzeléseivel és javaslataival az ország problémáinak enyhítésére. A pénteki véleménycseréről szólva megemlítette, hogy a legjelentősebb pártok, közöttük az EKA-ba tömörültek egyetértettek abban, hogy a parlament oszlassa fel önmagát. Egyúttal tudomásul veszik: a kormány a közeljövőben népszerűtlen intézkedésekre kényszerül. Ugyanakkor sérelmezték, hogy az ülések nyilvánossága korlátozott volt, ezért az azokon elhangzottakról egymásnak ellentmondó jelentések láttak napvilágot. A jelenlegi Magyarországon minden feltétel adott a márciusi szabad választások megtartására.

A tájékoztatón az is elhangzott, hogy a Magyar Függetlenségi Párt (MFP) a Független Magyar Demokrata Párt és a „100 éves Szociáldemokrata Párt” választási szövetségre lép. Utóbbi esetében azért e jelző, mert három szocdem párt is képviseltette magát, melyek egymásnak is ellentmondó álláspontja is jelezte: az eszmecserére meghívott húsz párt és politikai csoportosulás között korántsem alakult ki egységes vélemény a hazai belpolitikai és gazdasági helyzet megítélésében. Jellemző, hogy az MFP elnöke a válság közepette azt ítélte meg a legfontosabbnak: a Szovjetunió kövesse meg az 56-os eseményeket. A belpolitikai erőkszétforgácsolódása és az egymásnak ellentmondó vélemények közepette kövételre méltó és józan álláspontot képviselt dr. Szegfű András, a Magyar Zöldpárt választmányi tagja. Mint mondotta, a megbeszéléseken csak illetékességi körökben tettek észrevételeket.

*

Közvetlenül a lapzárta megelőzően Németh Miklós miniszterelnök és Fodor István, az Országgyűlés megbízott elnöke tájékoztatták a sajtó képviselőit a háromnapos tárgyalássorozatról. A kormányfő megítélése szerint a nemzeti érdekek kerültek előtérbe a megbeszéléseken, amelyeknek a viták ellenére is konstruktív jellege volt. Elmondása szerint a felek részéről három lényeges kérdésben folyt véleménycseré. Ezek: a békés átmenet feladatai, a gazdasági talpon maradás követelményrendszere, valamint az Országgyűlés, a kormány, a pártok és az érdekképviseleti szervek együttműködésének lehetősége.

(thf)

*

A szombati eszmecserén elsősorban a gazdaság talpon maradását szolgáló intézkedési tervekről esett szó.

Ezeket az intézkedéseket a jövő évi költségvetés foglalja keretbe. Közöttük szerepel a támogatások leépítése, a szükségyszerű áremelések, a szerkezetátalakítás, a veszteséges vállalatok felszámolásának haladéktalan megindítása, a lakásfinanszírozás új rendszere. Ezek a lépések óhatatlanul együtt járnak egy erőteljes inflációs nyomással, és tagadhatatlanul – közvetlenül vagy közvetve – megrázkódást okoznak az egyes embereknek, családoknak, az egész országnak. Hiszen jövőre például a munkanélküliek száma 40–50 ezerre növekszik – ez kétszerese az ideinek.

A tanácskozáson a legnagyobb figyelmet a bérghazdálkodás kérdéseinek szentelték. A kormány rugalmasan re-

agált a teljes bérliberalizálást szorgalmazó javaslatokra. Itt arról van szó – miként a javaslattevő Magyar Gazdasági Kamara képviselői elmondták –, hogy a teljes bérliberalizálás 10–11 milliárd forinttal csökkentené a költségvetési bevételeket, ez azonban elenyészölhető azzal, ha a vállalatok árbevételeiből bizonyos – 0,25–0,3 – százalékot befizetnek. Hozzátevék: a 10–11 milliárd forint egyébként nem mérhető azokhoz a károkhoz, amelyeket a kötött bérghazdálkodás okoz.

A szóvivői tájékoztatón kiderült, hogy a VOSZ a bérliberalizálás elvével ugyan egyetért, de a kamara megoldási javaslatával már nem, azt határozottan ellenzi, mert szerinte lényegében az adóemelés legrosszabb fajtái közé tartozik.

folytatás az 5. oldalon

Hogyan beszélget el az igazgató?

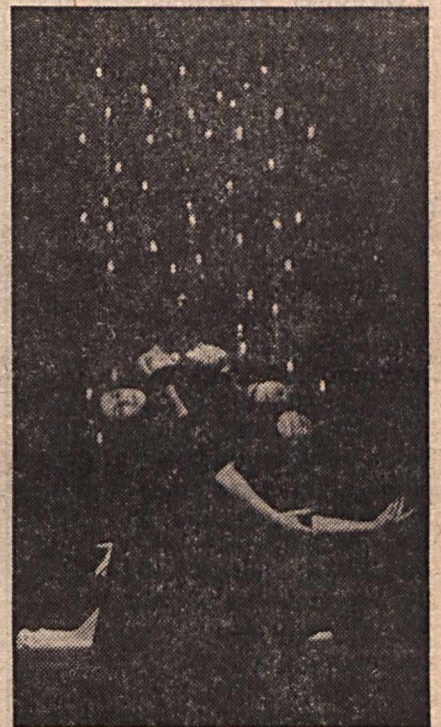
(Írásunk a 7. és 11. oldalon)

Kassa, Kolozsvár, Újvidék

(Körzeti időjárásjelentés a 3. oldalon)

10 éves
a
Győri Balett

*

Fényképes
riportunk a
8. oldalon

Romániai ellenzék

Románia fajgyűlölő állammá nyilvánításának hivatalos kezdeményezését kéri az Egyesült Nemzetek Szervezetétől és az Európa Parlamenttől a szombaton Debrecenben megrendezett Felelősség Erdélyért országos konferencia résztvevői. Az Erdélyi Világszövetség magyarországi szervezeteinek, az Erdélyi Szövetségnek, valamint a békéscsabai, a győri, a kunsági, a szegedi, a pécsi és a debreceni erdélyi egyesületeknek a tanácskozáson részt vevő képviselői javaslatukat táviratban juttatják el a nemzetközi szervezetekhez. Ebben úgy ítélik meg, hogy a jelenlegi romániai állapotok elegendő okot adnak arra, hogy az ENSZ és az Európa Parlament hivatalosan is kezdeményezze Románia fajgyűlölő állammá nyilvánítását annak minden következményével egyetemben.

A szombati debreceni tanácskozáson a magyarországi erdélyi menekültek helyzetéről és Erdély jövőjéről hangzottak el előadások, helyzetismertetések és különféle megoldási javaslatok. Németh Géza, az Erdélyi

Szövetség elnökségi tagja például felhívta a figyelmet arra, hogy minden hazánkban befogadott erdélyivel gyengül az ottani kisebbség ellenálló ereje. Véleménye szerint a nemzetközi politikai élet minden szintjén tudatosan, konkrét összehangolt tervek alapján küzdeni kell az erdélyi magyar kisebbség autonómiájáért.

Székelyhidi Ágoston, az Erdélyi Szövetség elnöksége kisebbségpolitikai bizottságának vezetője a Felelősség Erdélyért konferencián bejelentette, hogy Romániában megalakult és megkezdte működését a Romániai Országos Fórum nevű ellenzéki szervezet. Elmondta, hogy néhány nappal ezelőtt – kérésükre – Jugoszláviában találkozott a szervezet vezetőivel, akik arra kérték, hogy illetékes fórumon – s erre a debrecenit tartotta alkalmasnak – jelentse be szervezetük megalakulását. A Romániai Országos Fórum vezetői hangsúlyozottan kinyilvánították, hogy a békés változás hívei, minden más képviselő szervezettől elhatárolódnak. (MTI)

Az új csehszlovák kormány névsora

Marian Calfa miniszterelnök (CSKP), Valtr Komárek első miniszterelnök-helyettes (CSKP), Jan Carnogursky első miniszterelnök-helyettes (pártonkívüli), Frantisek Pitra miniszterelnök-helyettes (CSKP), Frantisek Reichel, a műszaki tudományos és beruházásfejlesztési állami bizottság elnöke, miniszterelnök-helyettes (Csehszlovák Néppárt), Vladimír Blouhy, az állami tervbizottság elnöke, miniszterelnök-helyettes (CSKP), Josef Hromátka miniszterelnök-helyettes, (pártonkívüli), Oldrich Bursky, a mezőgazdasági minisztérium irányításával megbízott miniszterelnök-helyettes (Szocialista Párt), Jiri Dienstbier külügyminiszter (pártonkívüli), Miroslav Vacek nemzetvédelmi miniszter (CSKP), Vaclav Klaus pénzügyminiszter (pártonkívüli), Petr Miller munka- és szociálisügyi miniszter (pártonkívüli), Andrej Barcák külkereskedelmi miniszter (CSKP), Frantisek Podleha közlekedési és távközlési miniszter (CSKP), Ladislav Vodrázka kohászati, gépipari és elektrotechnikai miniszter (CSKP), Frantisek Pinc fűtőanyag és energetikai miniszter (CSKP), Kvetoslava Korinková, a népi ellenőrzési bizottság miniszteri rangú elnöke (pártonkívüli), Ladislav Dvorák, a szövetségi árhatóság irányításával megbízott miniszter (szocialista párt), Robert Martinko kormányminiszter (pártonkívüli), Richard Sacher kormányminiszter (néppárt).

A CTK által közzétett listán nem szerepel a belügyminiszter. Miniszterelnök-helyettesi rangban tagja lett a kormánynak az új szlovák miniszterelnök is. A kommunista párttagok közül több támogatja a Polgári Fórumot.

Vidéken is megtisztulást!

Mintegy 150–200 ezren vettek részt azon a nagygyűlésen, amelyet 19 bolgár független politikai szervezet és párt hívott össze vasárnap délutánra Szófia központjába, a Nevszki székesegyház előtti térre. A tömegben gyakori volt a BKP-t elmarasztaló, az általa folytatott politikát zsákutcának minősítő rajz, jelszó. A skandálók főként demokráciát, új alkotmányt, szabad választásokat követeltek, a függetleneket éltették. A legfontosabb követelés a nemzeti kerekasztal-párbeszéd haladéktalan megkezdése volt. Ennek a párbeszédnek a BKP és a független szervezetek között kell folynia, és megegyezésre kell jutnia egy valóban demokratikus alkotmány kidolgozása kérdésében, a köztársasági elnök népszavazás útján történő megválasztásában, a politikai pártok szabad működésében. A nemzetgyűléstől elvárják, hogy a BKP vezető szerepét kimondó cikkelyt már december 14-én kezdődő ülészakán törlik az alkotmányból. A függetlenek részt kívánnak venni a Zsivkov-rezsim alatt keletkezett torzulásokat kivizsgáló bizottságban csakúgy, ahogy az ugyancsak Zsivkov idején keletkezett „etnikai konfliktus” feltárásában (török nemzetiség ügye). Követelik továbbá mindazok rehabilitálását, akik politikai nézeteik miatt üldöztetésnek voltak kitéve, valamint hogy a párbeszéd a tömegtájékoztató eszközökben is tükröződjék, minden vélemény leközlésével. A gazdasági problémák megoldásában független közgazdászok bevonását is elengedhetetlennek tartják.

Kína-USA

Lezajlott Pekingben az első magas szintű kínai-amerikai politikai konzultáció azóta, hogy a pekingi diákmozgalom júniusi katonai leverését követően elhidegült a viszony Kína és az Egyesült Államok között.

Pekingbe érkezett Brent Scowcroft tábornok, George Bush amerikai elnök nemzetbiztonsági tanácsadója és rendkívüli megbízottja, hogy tájékoztassa a kínai vezetést a nemrég lezajlott máltai szovjet-amerikai csúcstalálkozóról.

Megfigyelők különös jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a rendkívüli megbízottat elkísérte pekingi útjára Lawrence Eagleburger amerikai első külügyminiszter-helyettes is. Alátámasztja a konzultáció fontosságát, hogy kínai részről személyesen Csien Csi-csen külügyminiszter vett részt. Megfigyelők a kínai-amerikai közle-

Felmelegedés

dés határozott jeleként értékeli Bush elnök megbízottjának pekingi fogadtatását. A díszvacsorán elhangzott pohárköszöntőkben mindkét fél aláhúzta a megromlott kapcsolatok rendezésének és a két ország közötti politikai kontaktusok gyarapításának fontosságát.

Égett Gorbacsov képe

Moszkvában a rendkívüli hideg ellenére is mintegy ötezres tömeg gyűlt össze a népgazdasági kiállítás főbejárata előtt, hogy így emlékezzen meg az emberi jogok napjáról, s hitet tegyen a presztizs folytatása, a politikai reformok, a demokrácia mellett.

Az ott tartott nagygyűlésen a Memorialis Szervezet, a szovjet nem hivatalos helsinki csoport, a moszkvai

népfront, az egyházak és más társadalmi szervezetek képviselői vettek részt. A gyűlésen felszólalt több népi küldött is. A transzparansek egyebek között Borisz Jelcint éltették, követelték az alkotmány 6. (az SZKP vezető szerepét rögzítő) cikkelyének törlését, s szolidaritást fejezték ki az örmény néppel. Figyelemre méltó új elem, hogy a leningrádi tüntetések és a szombati KB-ülés után a nem hivatalos reformer szervezetek Jegor Ligacsov mellett Borisz Gidaszpovot, a leningrádi első titkárt is „tűz alá vették”, s mielőbbi távozását követelik.

A VILÁG HÍREI

– A vasárnap kezdődő közép-amerikai csúcstalálkozó előkészítéseként szombaton a Costa Rica-i fővárosban összeült az öt ország – Guatemala, Honduras, Nicaragua, Salvador és a házigazdák – külügyminisztere, és előzetes napirendben állapodott meg.

– A decemberi szovjet-amerikai csúcstalálkozó eredményeiről tájékoztatta vasárnap Hanoiban Do Muoi vietnami miniszterelnököt Igor Rogacsov szovjet külügyminiszter-helyettes.

– „A mi szervezetünk elhatárolja magát a szombati tüntetés jelszavaitól. Mi nem a társadalom destabilizálását akarjuk, hanem demokráciát, s természetesen a kommunista párt vezetőségével is párbeszédet. A tüntetés jelszavai véleményem szerint akadályozhatják a megindult folyamatot, feszültséget szűthetnek, végeredményben pedig akarva-akaratlan az általános ellenségeink tesznek szolgálatokat.” mondta Zseljo Zseljev, a Bolgár Demokra-

tikus Erők Szövetsége Koordinációs Tanácsának elnöke.

– Háfez Asszad szíriai elnök felajánlotta: katonai támogatást nyújt Al-Hravi libanoni elnöknek, ha kéri, hogy mozdítsák el a főparancsnoki tisztségéből Michel Aun tábornokot, a keresztény erők vezetőjét.

– Hadgyakorlatot kezdett szombaton a Perzsa-öbölben az iráni haditengerészet. Az öbölben állomásozó iráni flotta parancsnoka Teheránban bejelentette: tíz év óta ez az ország legnagyobb méretű haditengerészeti gyakorlata. Megfigyelők utalnak arra, hogy a hadgyakorlat akkor kezdődött, amikor ismét zsákutcába jutottak az iraki-iráni béketárgyalások.

– Bettino Craxit nevezte ki Javier Pérez de Cuellar ENSZ-főtitkár adósságügyi különmegbízottjának. A volt olasz kormányfő feladata az lesz, hogy közvetítsen az eladósodott államok és a hitelezők között az adósságok csökkentése ügyében.

– Kaifu Tosiki japán miniszterelnök januárban 11 napos európai körutazást tesz.

A hat országot érintő látogatás utolsó állomásaként, Lengyelország után, január 15. és 17. között látogatást tesz Magyarországon.

– Fülöp-szigetek – lázadók. Az utolsó lázadó alakulatok is megadták magukat szombaton a Fülöp-szigeteken. A Cebuszigeten lévő Mactan támaszpontot azt követően hagyták el a zendülők, hogy a kormány elfogadta legfontosabb feltételeiket.

– Varsóban tárgyal Achille Occhetto, az OKP főtitkára. Occhetto fogadta Mieczyslaw Rakowski, a LEMP KB első titkára. Megbeszélésükön véleményt cseréltek a parlamenti demokrácia tapasztalatairól. Egyetértettek abban, hogy pártjaik egyaránt a demokratikus szocializmus megvalósítását tűzték ki célul.

– Az NDK kész előfeltételek nélkül felvenni a diplomáciai kapcsolatokat Izraellel – ezt közölte az NDK-beli zsidó közösségek szövetségének elnökével Oskar Fischer külügyminiszter.

Krenz után Gysi

Gregor Gysi 41 éves ügyvédet választotta a párt elnökévé a NSZEP rendkívüli kongresszusa.

A küldöttek 95,3 százaléka szavazott Gysire, aki az egyetlen jelölt volt a párt vezetőjének tisztségére.

Gregor Gysi egy zsidó származású berlini kommunista család sarja – írta a politikus életrajzát ismertető az ADN hírügynökség. A berlini Humboldt egyetemen jogtudományokat tanult, majd 1971-től kezdve ügyvédként dolgozott. 1988 óta elnöke a berlini ügyvédi kamarának, illetve az NDK megyéiben működő ügyvédi kamarák szövetségének. Az Új Fórum hivatalos bejegyzési eljárásában Gysi vállalta az ellenzéki szervezet jogi képviselését. A jogállamiság harcosa-ként Gysi októberben értelmi szerzője volt annak az ügyvédi állásfoglalásnak, amely szigorú és pártatlan vizsgálatot követelt az NDK 40. évfordulója kapcsán lezajlott tüntetések résztvevőivel szemben elkövetett rendőri túlkapások ügyében. A november 4-iki nagy berlini demonstráción ő volt az egyetlen NSZEP-tag felszólaló, aki független helyett tapsot aratott logikusan érvelő, a jogállamiság és a törvény előtti egyenlőség elveit hangsúlyozó, józan hangvételű beszédével.

A rádió igen, és a televízió?

A hét város neve még nem a feltámadás, csak a remény névsora: Pozsony, Kassa, Ungvár, Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Újvidék. A Magyar Rádió Krónika Szerkesztőségének kérésére az Országos Meteorológiai Szolgálat Központi Előrejelző Intézete december 7-től minden reggel rendszeresen tájékoztatja e hét, még mindig jelentős arányban magyarul lakott város és környéke lakóit: milyen az idő náluk. Ezzel újabb győzelmet aratott a magyar összetartás, hiszen a budapesti rádió a második világháború vége óta a Kárpát-medence 15 millió magyarának csak a trianoni határokon belül maradt részére jelezte előre az időjárásról. A környező országokban itt-ott megszólaló magyar nemzetiségi adók ezt sosem voltak képesek kellő időben és teljes értékűen közölni.

A Krónika szerkesztősége azonban néhány hete már hozzálátott, hogy a több évtizedes kényszerű mulasztást pótolja, s december 7-től az említett városok neve is szerepel a körzeti időjárásjelentésben. Igaz, még elkülönítve, de nyilván ez csak formáság, hiszen a felhők, az esők és a magyar nyelv számára közömbös a trianoni határ. Kialakul majd a természetes kör: Sopron-Pozsonytól kezdve, Szeged és Újvidék tájékán át Ungvárig.

Szombaton volt az első hétvége, amikor a Kárpát-medence magyarsága

A meteorológia nem politika

nagy tömegben, s ráérősen hallhatta annyi év után, hogy Kassán hány fok van, s hány fok Kolozsvárott vagy éppen Újvidéken. Ezen a reggelen a körzeti időjárásjelentés után beszélgetünk Bártfai Erzsébettel, az egyik ügyeletes meteorológussal:

– *Hogy szerzik meg e hét város friss időjárás adatait? Hogy sikerül átörni például a szokásos román akadémikusok korlátait?*

– A meteorológiai szolgálat, illetve adatközlés az egész világon abszolút politikamentes. Nap nap után s éjjel-nappal rendszeresen és menetrend szerint az egész világról kapjuk és az egész világra küldjük az információkat. Ez minden országra vonatkozik és igen gyors. Mintegy évszázada így van, természetesen a technika fejlődésével a gyorsaság nőtt.

– *Előfordulhat-e, hogy a románok nem adnak tovább adatot Önöknek, éppen mert a Magyar Rádió közli?*

– A meteorológiai megfigyelés és szolgálat valóban olyan politikamentes, hogy én ennek semmi esélyét nem látom. Csak örültséggel lehetne indokolni!

– *Éppen erre gondoltam!*

– Akkor még mindig hátra van, hogy mi sem adunk önékik információt. Az pedig nagy károkat okozhat, például a mezőgazdaságban vagy a közlekedésben. De ezzel a fegyverrel

nem tudom, valaha is élt-e valaki, hisz a meteorológia emberi célokat, érdekeket segítő világszolgálat.

– *Hogy választották ki e hét várost?*

– Aszerint, hogy hol van éjszakai meteorológiai szolgálat. Ezek ugyanis mindig hajnali 4 órakor mért adatok.

– *Van-e lehetősége újabb magyarlakta vidékekre kiterjeszteni a körzeti jelentés közlését? Például Nyitra, Érsekújvár, Losonc, Rozsnyó, Rimaszombat aztán Nagybecskerek, Szatmárnémeti, Temesvár, továbbá Nagyszében, Fogaras, Máramarossziget is igényelné?*

– Ha a Magyar Rádió kéri és a meteorológiai állomások könyvében éjszaka is működő szolgálatot találunk ezekben a városokban, akkor megoldjuk! De a meteorológiai körzeti beosztást érdemes figyelembe venni. Például hiába magyar Szabadka lakóinak többsége, ez a város olyan közel van Szegedhez, avagy Zombor Bajához, hogy az adataikban nincs számottevő eltérés.

– *Milyen nyelven kapják az adatokat?*

– Számkóddal, vagyis nincsenek nyelvi problémáink!

Vajha a Magyar Televízió is legalább az időjárásjelentéssel összhangyarrá válna!

Földessy Dénes

Nagymenyeri játékok

Nagymenyeren, két járásnak, a dunaszerdahelyinek és a galántainak a pedagógusai össze-összejönnek néhányan. Időnként, hétvégén jönnek össze. Nagymenyeren magyar pedagógusok jönnek össze. Azért jönnek össze, központi támogatással, hogy el-sajátítsák a gyermekszínház pedagógiai és rendezési mesterségét. Ha Nagymenyerre jönnek a magyar pedagógusok, Calovora érkeznek. Ezt olvashatják ugyanis a település nevét hirdető közúti táblán, bármerről is közeledjenek. Csehszlovákia területéről. Nagymenyere, Calovo, ha eddig nem találták volna ki, itt található, ebben a népköztársaságban, mégpedig a dunaszerdahelyi, dunajská stredai járásban. A dunajská stredai járásban és magában Calovoban többségében magyarok élnek. Ezért is járnak ők a dunaszerdahelyi járásból Nagymenyerre.

Nagymenyeren játszanak a pedagógusok. Improvizatív játékok játszanak. Kelet-Európát játszanak. A nagymenyeri játékok fogorvosi váró és rendelő a szín. Ebben a Nagymenyerre képzelt városban azt kérdezi az egyik ijedt új beteg a már tapasztalt: hozo-e bonbont az asszisztensnőnek, mert ha nem, jobb, ha szalad máris a büfébe és vásárol. Es mondja is, hogy milyent szeret a madám. Egy másik nagymenyeri rögtönzésben ekként beszél az orvos: leülünk, kitátjuk a szánkat, nem beszélünk, mert átszúrjuk a nyelvet. Egy harmadikban: a mamóka buzdogn olvas, ám az derül ki, ő nem páciens, nem, csak újságolvasó. Kevés a nyugdíja, nem telik napilapra sem.

Nagymenyeren úgy vélekednek, hogy nem könnyű magyarnak lenni. Itt abban sem reménykednek, hogy változik az élet. Nagymenyeren a pedagógusok fóliáznak. Nagymenyeren arra a kérésre, milyennek képzelik az életüket tizenöt év múlva, leblokkolnak. Nem mozdul a fantáziájuk. Van aki így szól: Elérem a nyugdíjat és kivonulok. Van,

aki úgy véli, tizenöt év múlva nem is taníthat magyarul, mert nem lesz kit. Van aki nemzetiségialt jósol.

A Nagymenyerre gyűlt pedagógusok nem mernek betlehemes rendezni. Fantáziájátékukban többségük mádrá változik. A nagymenyeri tanfolyamisták úgy vélik, a madarak szabadok. A nagymenyeri művelődési házban Schwajda György drámáját játsszák. A plakátja ki van írva: Segítés!

Debreczeni Tibor

Sok a szöveg

Hazánk vietnami szemmel

Magyarországon járva nagyon csodálkoztam, hogy minden rendben zajlott, annak ellenére, hogy valamennyi párt az ország fejlődésének útját keresi, s heves viták vannak az ellenzéki erők és az MSZP, sőt a pártok tagjai között is – írja a Hanoi Moi hétvégi számában a lap főszerkesztője. Cikkéből kietszik: a gyors változások számára nehezen követhető – ezzel persze a legkevésbé sem áll egyedül Vietnamban –, s a magyar politikai színtér nem minden résztvevőjét itéli meg kellő árnyaltsággal. Mint írja, látszatra a magyarok többsége közömbösnek tűnik. De ki lehet valóban közömbös országa sorsával szemben? Főlemlíti, hogy az elmúlt egy évben a gazdasági helyzet nem javult, sőt, a külső tartozás 19 milliárd dollárra nőtt. A lakosságnak hozzávetőleg egyharmada a létminimum alatt él.

Ilyen helyzetben alakult meg októberben az MSZP, amely most toborozza tagjait a régi párt soraiból és új belépőket is meg kíván nyerni magának, olyanokat, akik támogatják a demokratikus szocialista társadalom téziséit. Olyan társadalomét, amelyben a jogállam a többpártrendszer és a piacgazdaság tálján alakul ki. Hivatkozik egy budapesti párttitkára, aki azt mondta: ha vere-séget szenvedünk, akkor ellenzéki párttá válik az MSZP, ám később, amikor megértett bennünket a nép, újra hatalomra kerülhetünk. A szerző utal arra is, hogy az MSZMP a gyakorlatban nem szűnt meg.

Gombamódra szaporodnak az új pártok. A leginkább figyelemre méltónak az MDF-et és az SZDSZ-t nevezi. Am egy kalap alá véve e két szervezetet, azt írja, hogy azok teljességében tagadják a szocialista rendszer eddigi múltját. Megállapítása szerint az MDF-nek 25 ezer tagja van, de – úgy véli – eddig csak szövegezték, s a gyakorlatban semmit sem tettek.

Két legyet egy csapásra

Japán jön

Minél jobban közeledik a Lengyelország és Magyarország támogatásáról döntő brüsszeli nemzetközi miniszteri tanácskozás időpontja, annál több részlet lát napvilágot Tokióban a japán segítségnyújtásról. A külügyminiszter tájékoztatója alapján a Szankei Simbun című lap vasárnap azt közölte, hogy Lengyelországnak 50 millió dollár értékű élelmiszer-gyorssegélyt nyújt a japán kormány. Az összeget arra használnák fel, hogy „a jó mezőgazdasági termékekkel és azokból főlőleggel rendelkező Magyarországról vásárolják meg azt, mire Lengyelországnak szüksége van. Ezzel kettős célt szolgálnának: hozzájárulnának Magyarország dollárkitermelő exportjának a növeléséhez, Lengyelországot pedig térítésmentes élelmiszersegélyben részesítenék.”

Emellett 50-50 szakembert kívánnak meghívni a két országból, gazdaságirányítási és vállalatvezetési ismereteik bővítésére, a gazdaság újjépítése érdekében. Japán azt is fontolóra vette, hogy részt vesz a francia javaslatra létrehozandó európai fejlesztési bankban.

A külügyminisztérium magas rangú, neve közlésének mellőzését kérő, a térséggel foglalkozó vezető diplomatája az MTI tudósítójának elmondta, hogy a japán Exim Bankon keresztül a kormány kész különböző beruházásokhoz hitelt nyújtani. A Suzuki program finanszírozási problémáinak a megoldásában is ez a bank lesz érintett, mondta, hangsúlyozva, hogy a döntés a legvégső szakaszban van és nagyon jó esélyeket lát arra, hogy megvalósuljon a japán-magyar járműipari együttműködés, vegyes vállalati formában. Arra is felhívta a figyelmet, hogy Japán legnagyobb könnyűfémipari vállalata, a Nikkeikin technika átadásával és új piaci lehetőségek megerősítésével támogatni kívánja a reformokat megvalósító Magyarország alumíniumiparát.

A Kyodo azt közölte, hogy Nakajama Brüsszelben részletesen ismerteti majd a savas esőt előidéző légszennyezés megfékezéséhez nyújtandó műszaki támogatást is, amely a Lengyelországgal és Magyarországgal megvalósuló környezetvédelmi együttműködés része lesz. A miniszter magyarországi látogatásáról azt is bejelentették Tokióban, hogy Sopronba elkíséri osztrák kollégája, Alois Mock, így a házigazdával, Horn Gyula külügyminiszterrel osztrák-magyar-japán közös megbeszélést tartanak, ami tokiói megfigyelők szerint önmagában is jelképes értékűvé teszi majd a december 16-i találkozót.

Chilében vasárnap befejeződött a választási kampány. Chile népe 19 éve először választhat újra elnököt. A választást 18 ország 30 megfigyelője kíséri figyelemmel. A tisztaságára felügyelő csoportban helyet foglal egy magyar állampolgár is.

Maradjunk a tényeknél a kigazdapárti viszálykodásban!

Büntetőfeljelentés Freisinger Jenő ellen

A Magyar Hírlap december 5-i számában jelent meg a lap egyik munkatársának tollából a kigazdapárti belviszályról egy személyes és érintő, a helyzetet meglehetősen elnagyoltan és pontatlanul „elemző” cikk. Egyetlen erénye, hogy szerzője legalább szándékosan nem rágalmaz és vádaskodik. Mindazt persze – akarva-akaratlan – „pótolja” azzal, hogy számos lényegyet érintő állítása nem valós, illetve amennyiben mégis, azokat a függetlenség jegyében, de nagyon is egy nézőpontból – a likvidátor kigazdapárti vezérkedők szemüvegén át – látatja. Ennek pregnáns bizonyítéka a két nappal későbbi „reagáló”, mintegy folytatásnak mondható íromány, melynek „szerzőjét” – a magát „kigazdapárti sajtóirodának” tituláló Freisinger Jenőt – az erénynek, a tisztességnek már a látszatával sem lehet megvédeni. (Rágalmazó, súlyos hitelrontásnak minősülő vádaskodásáért büntetőfeljelentést tettem Freisinger úr ellen!)

Am lássuk az első, a belviszályban tisztességgel – egyáltalán valahogy – eligazodni kívánó írást a tények tükrében:

1. Valótlán, hogy az első „kiátkozottak” nem adtak választ arra, miért zárták ki őket. Adtak. Széltében-hosszában „csemegézett” rajta a sajtó, hiszen akkor még az ilyesmi ritka ínyenc falatnak számított. (Tv, rádió, Reform stb.) A kizárási „ok” lényege akkor is ugyanaz volt, mint ma: nosz-

talgiázó, diktatórikus vezérkedés helyett *ők is* demokratikus, korszerű, dinamikus pártot akartak.

2. Az érdi nagyválasztmányon a „politikai bizottságot” *jelölés nélkül és nem egyenkénti nyílt szavazással „választották”*. Csak „névsorolvasás” volt... Ez ellen többen, főleg az „újkori kiátkozottak”, ott és akkor is tiltakoztunk, de dr. Balogh úr levezető elnöki hatalmával (vissza)élve belénk fojtotta a szót.

3. Nem a „kiszorítottságunkra” kerestünk magyarázatot, hanem hosszú hónapokon keresztül arra kerestük a *módot*, hogyan lehetne a valóban demokratikus, legitim, *alulról*, a megyékből *megválasztott* országos intézőbizottság segítségével korrigálni, javítani a vezérkedők működésképtelenségén! Ezt a testületet azonban három hónapig *össze sem hívták*, mégis az egész párt nevében folytak a politikai alkudozások...!

4. Nem tételezem fel a cikkíróról, hogy figyelmetlenül olvasta a „vezetőség” névsorát, hiszen a legfontosabbikban – az országos IB-be – ma is benne vagyok, ám mivel azt demokratikusan, a helyi szervezetekben választották, *nem is mutogatják* a „pártközpontban”. (Egyéni tisztségre pedig országos körben – ezt a 440 nagyválasztmányi tag tanúsíthatja – *nem pályáztam*, mivel én voltam a 24 tagú jelölőbizottság elnöke!)

5. Nem én a megválasztottakat, hanem *Prepeliczai István „főtitkár” ne-*

vezte tisztességtelennek dr. Simó Zoltánt, az Országos Fegyelmi Tanács elnökét, *valótlanságokat* állítva. Ezekre utalva én csupán – inkriminált Dátumbeli sorozatom első részében – feltettem a kérdést: „*Ki, vagy kik a tisztességtelenek?*”

6. *Honnan veszi a cikkíró, hogy én a kizárást kontrázva a „hazai pályán” kárpótoltam magam? Kezdetből én voltam a néhány (négy), majd az utóbbi hetekben megnégyszereződött kigazdapárti szervezetek és tagok Nógrád megyei első számú választott vezetője. Elnökké azért választottak, mert ahogy gyarapodunk, kellettek és kellenek a további operatív, szolgálatot teljesítő megyei tisztségviselők is. Előtte ügyvezető titkárként egyedül voltam.*

7. Nem dőreség, hanem a demokratikus párt *legfontosabb ismérve és követelménye*, hogy *igenis alulról* kell politikai erővé szerveződni! Ez a különbség a „vezérkedők” és közöttünk, akik nem vádaskodással, hanem *a konkrétan feltárt tényekkel* kritizáljuk azt a bizonyos „demokratikus centralizmust”, amelynek már a bolsevik szellemű pártok többségében is lejárt az ideje...

A dőreség az, hogy mindezt a cikkíró „a hatalmi burkon” *bent*, illetve *kintről* közönséges, *mindkét oldal részéről* csupán az egyéni érdekek által motivált viszálykodásnak gondolja.

Faludi Sándor

Püspökszentelés Vácott

Püspökké szentelték a váci székesegyházban dr. Katona István segédpüspököt. Az eseményen megjelentek a katolikus egyház érseki és püspöki méltóságai, a testvér-egyházak képviselői, a szerzetesrendek előljárói, a váci hívők, valamint társadalmi életünk képviselői. A szentmise keretében zajló felszentelést dr. Paskai László bíboros, prímás esztergomi érsek, Gyulai Endre szegedi megyéspüspök és Marosi Izidor Vác megyéspüspöke végezte.

A szertartás első részében Francesco Colassuonno érsek, különleges megbízatású pápai nuncius felolvasta a II. János Pál pápa által aláírt kinevezési okmányt, majd Paskai László bíboros mondott beszédet. Kiemelte, hogy ma, amikor a magyar társadalmi élet sok krízis közepette a megújulásra törekszik, és lelki megújulásra készül az egyház is, különösen nagy szükség van a lelkiismeretes püspöki szolgálatra. Ezt követően került sor az ügynevezett nép színe előtti kikérdésre, amelyen a püspökjelölt fogadalmat tett, hogy hitét megőrzi, hivatását teljesíti élete végéig. A ceremónia részeként a szentelő püspökök kezüket a jelölt fejére tették az apostoli hatalom átadásának jelképeként. A felszentelés következett, majd átadták a püspöki jelképeket.

Az újonnan felszentelt püspök megköszönte az ünnepséget és áldást osztott a hívek között. (MTI)

Gyermekérdekért

A magyar kormány hozza nyilvánosságra az ENSZ Gyermeki Jogokról szóló – november 20-án elfogadott – nemzetközi egyezség okmányának szövegét, s csatlakozzon a gyermekek jelenét-jövőjét keretbe foglaló dokumentumhoz – fogalmazta meg javaslatát a Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma.

A fórum szükségesnek tartja, hogy hazánkban is kidolgozzák – a nemzetközi egyezségokmány szellemében – a gyermekeket és körülményeiket érintő jogszabályokat.

Kezdeményezték a nyílt jogalkotás rendszerének bevezetését. A jogalkotásról szóló eddigi törvény szerint ugyanis az egyes főhatóságok, minisztériumok maguk döntenek el, hogy a jogszabályok előkészítése során kitől kérnek véleményt. A jogszabálytervezet-hoz a gyermek- és gyermekérdekű szervezetek nem férnek hozzá, így azt nem is tudják véleményezni. Tiltakozott az ellen, hogy a továbbfejlesztés szervezeti és tartalmi kérdéseiről döntésszintű nyilatkozatok hangozzanak el anélkül, hogy a szakmai köröknek módjukban állott volna véleményüket kialakítani. A szakma megkérdezését különösen fontosnak ítélik olyan iskolaszervezeti kérdésekben, mint a nyolcosztályos gimnázium elterjesztése. A Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma a közoktatási rendszer továbbfejlesztésének olyan módszere mellett foglalt állást, amely az iskolák helyi önkormányzatára épít. (MTI)

Tények az állami nagyberuházásokról

A tényeket, eredményeket tekintve úgy tűnik, hogy az állami nagyberuházások helyzete nem kellően tisztázott. Hat állami nagyberuházást finanszíroz jelenleg az Állami Fejlesztési Intézet (ÁFI), amelynek most közzétett jelentéséből kitűnik: a központi beruházásokra az idén, az év első kilenc hónapjában összesen 8,6 milliárd forintot költöttek. Ez az összeg az elmúlt év azonos időszakához képest 21 százalékkal nőtt ugyan, de kevesebb a tervben előirányozottnál és egész sor olyan munka kiadásait is tartalmazza, amelyet időközben – felső szintű döntéssel – leállítottak, félbehagytak.

A jelentés megállapítja: nagy a bizonytalanság az állami finanszírozású nagyberuházások megvalósítása körül. A kiadások negyötöde a folyamatban lévő munkálatokkal kapcsolatos, a fennmaradó hányadot pedig a további munkák tervezésére, előkészítésére, valamint állagmegóvásra fordították. Szeptember végéig a kifizetett összeg 83 százalékat, mintegy 7,2 milliárd forintot a bős-nagymarosi vízlépcsőrendszer beruházásánál és a Paksi Atomerőműnél használták fel. 873 millió forintot fordítottak a jövő évben elkészülő budapesti észak-déli metróvonal építésére. A fennmaradó hányadot, mintegy 600 millió forintot, további három beruházás: a mecseki kokszolható széntermelés fejlesztésére, a Mecseki Ércbányászati Vállalat 5. számú üzeme megnyitására, valamint a Budavári Palota építésének folytatására, valamint tervezés-előkészítésre, illetve állagmegóvásra költötték.

A nagyberuházások körüli ellentmondásokra jellemző: a nagymarosi vízlépcső építését az Országgyűlés, a kormány előterjesztését elfogadva – mint ismeretes –, október 31-én leállította. A népgazdasági tervben e nagyberuházás

céljára jóváhagyott mintegy 5,3 milliárd forintból azonban a harmadik negyedév végéig hozzávetőlegesen 95 százalékot – 5 milliárd 52 millió forintot – már felhasználtak a munkálatoknál. A Paksi Atomerőműnél egészen más a helyzet, várhatóan a jövő év elejére megtörténhet az építkezés első ütemének pénzügyi lezárása.

Ami a baranyai térség két nagyberuházását illeti: a mecseki kokszolható széntermelés fejlesztésének célszerűségét megkérdőjelezték, s napirenden van a beruházás programjának módosítása. Ám a mecseki szénbányászati fejlesztés felülvizsgálata, amelybe külföldi szakértőket akarnak bevonni, a harmadik negyedév végéig még meg sem kezdődött, s közben a Mecseki Szénbányák fizetőképessége is kritikussá vált. A Mecseki Ércbányászati Vállalat ügyében pedig, mint ismeretes, a Minisztertanács szeptemberben úgy döntött, hogy a hazai urántermelést a lehető legrövidebb időn belül meg kell szüntetni. De az említett beruházásra az ez évi 225 millió forintos keretből mintegy 195 millió forintot már az első háromnegyed évben felhasználtak.

A budapesti észak-déli metróvonal III/b/1-es forgalomba helyezését 1990-re, a munka befejezését 1991-re tervezték. Pénzügyi fedezet hiányában azonban ez évben kilenc hónap alatt csak 873 millió forintot használhattak fel, s ez csupán a fele a tervben előirányozottnak. A Budavári Palota helyreállítására az első háromnegyed évben 25 millió forintot költöttek az előirányozott 40 millió forinttal szemben. Ennek az az oka, hogy a helyreállítandó épületek hasznosításáról mindmáig nem döntöttek az illetékesek.

Régi gondolatokhoz új utak

Miközben a kelet-európai országok kormányzó pártjai kezdik elvetni Marx és Lenin tanait, a nyugati kommunisták is új utakat keresnek, hogy a 90-es években a baloldal hiteles politikai erő maradjon.

A nyugati marxista pártok – amelyek már a hetvenes években hanyatlani kezdtek – újabban azt tapasztalhatják, hogy hatalmon lévő keleti testvérpártjaik közül néhány a valamikor mélyre megvetett liberális értékeket teszi most magáévá. A Magyar Szocialista Munkáspárt átkeresztelte magát szocialistára, és a nyugati mintájú pluralista demokrácia, a polgári szabadságjogok és a piacgazdaság mellett tette le a garast. A lengyel pártnak is eltökélt szándéka, hogy a januári kongresszuson követi a magyarok példáját. A kormányzást már a nyáron átadta a Szolidaritás mozgalomnak. A Szovjetunióban, Csehszlovákiában, az NDK-ban és Bulgáriában is felismerték a kommunisták, hogy a reformokat és a nyilvános vitákat nem lehet tovább halogatni.

A legnagyobb nyugati kommunista pártok, főleg a spanyol, az olasz és a francia eurokommunisták a hetvenes években mind beláták, hogy alkalmazkodniuk kell a nyugati demokrácia szabályaihoz, és el is ejtették az olyan elképzeléseket, mint a proletárdiktatúra. Ma már nyíltan vallják, hogy a szocializmus kelet-európai modellje diszkreditálódott, valami más kell helyette.

„A kommunista tömbben végbeménő válság azt jelzi, hogy vége ennek a rendszernek, eddigi formájában – írta Martin Jacques, a Marxism Today című brit kommunista elméleti folyóirat szerkesztője. – A központi tervezés, a monolitikus állam, az egypártrendszer

és a leigázott társadalom korszaka leáldozott.”

A Nyugat legnagyobb kommunista pártja, az Olasz Kommunista Párt mély ideológiai válságban van, mert teljesen elvesztette hivatkozási alapját. A nyugati kommunisták azonban még nem hagyják magukat lefni. Sokan felvetik azt a gondolatot, hogy meg kell teremteni „az eurobaloldalt”, amelynek keretében összefoghatnak a többi baloldali erővel. Ezt az elképzelést Mihail Gorbacsov szovjet vezető is helyesli.

Az ötlet aligha új. A kelet-európai kommunistáknak is ez volt a taktikájuk a II. világháború után, amikor a hatalom megszerzéséről volt szó. Utána viszont gyorsan megváltak szociáldemokrata szövetségeseiktől. Ma már azonban más a nemzetközi helyzet, mondják baloldali teoretikusok. Akkoriban még mélyre szakadék választotta el egymástól a nyugati demokráciák mellé felsorakozó szocialistákat és a forradalom útját követő kommunistákat. A Nyugat politikája is más lesz a következő évtizedben, amint feloszlanak a katonai tömbök, és minden tekintetben erősödik a kölcsönös függés. Míg a 80-as évekre a piacgyőzelme a legjellemzőbb, addig a 90-es években átfogó problémák dominálnak majd, például az etnikai kérdések, vagy a környezetszennyeződés.

A Lakásépítő-, Fenntartó és Garázsszövetkezetek Bács-Kiskun megyei választmánya 8500 szövetkezeti lakástulajdonos nevében tiltakozik a kormány azon szándéka ellen, hogy a már felvett lakáscélú hitelek kamatát felemeljék, vagy azt bármilyen módon megadóztassák.

Csúcsközelben

Sokszögletű kerekasztal

(folytatás az 1. oldalról)

A másik súlyponti kérdés a lakás-gazdálkodás koncepciója volt. Ezzel összefüggésben főként kifogások hangzottak el. Így például az, hogy az ingatlankezelési struktúra változatlanul hagyása mellett bármilyen kitűnő koncepció is csak a pénztöltőgeti egy lyukacs erszénybe: hogy a lakásépítési kölcsönök kamatainak emelése egyoldalú szerződészegés, amely semmiképpen nem lehet igénybe vehető eszköz.

Szorgalmazták azt is, hogy a lakásszerzés és -fenntartás egyre növekvő terhei valamilyen formában épüljenek be a bérekbe.

Többen említették, hogy nagyon kevés szó esett az infláció elleni határozott lépésekről; a SZOT képviselője úgy fogalmazott: ez alapvető hiányszó a költségvetésnek.

A politikai kérdésekben viszont konszenzus alakult ki. Mindenki egyetértett azzal, hogy előbbre kell

hozni az országgyűlési képviselő választásokat, s azokat március második felében célszerű megtartani.

Vasárnap a kormány négy tisztségviselője – Németh Miklós, Medgyessy Péter miniszterelnök-helyettes, Békesi László pénzügyminiszter és Kemenes Ernő, az Országos Tervhivatal elnöke – tárgyalt az Országgyűlés elnökével, alelnökeivel, a parlamenti állandó bizottságok és a politikai képviselőcsoportok vezetőivel.

Az MTI értesülései szerint az eszmecsere kialakult parázs vitában a képviselők – nem minden ok nélkül – ódzkodtak a költségvetési tervezet elfogadásától, illetve attól, hogy ezt a törvényjavaslatot decemberben tárgyalják. Egyes részeit, valamint a hozzákapcsolódó lakásfinanszírozási elképzeléseket határozottan bírálták. Az érvek és ellenérvek órákon át tartó csatájában már az a gondolat is felmerült: amennyiben az Országgyűlés nem fogadja el decemberben a költségvetést, a kormány lemond.

TOT-kongresszus

A múlt a jövő útjában áll

Vasárnap délután a Budapesti Kongresszusi Központban megkezdődött a mezőgazdasági termelőszövetkezetek VI. kongresszusa. A két és fél napos tanácskozáson, 720 ezer szövetkezeti tag képviselőjében 1800 küldött vesz részt. A kongresszuson megjelent Nyers Rezső, az MSZP elnöke és Hütter Csaba mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter is. A tanácskozást Szabó István, a TOT elnöke nyitotta meg. A szövetkezeti mozgalom jövőjéről szólva: a tennivaló nem kevesebb, mint az, hogy végre megvalósuljon elődeink álma: az önkéntes alapon szervezett, valódi tulajdonosokkal gazdálkodó, vállalkozó szellemű emberek szövetkezése, demokratikus szövetsége. Ez a cél könnyen megfogalmazható, csak hogy az ilyen, valódi érdekközösségekhez vezető út járatlan, azt magunknak kell kitapos-

nunk. El kell érni, hogy tsz-tagok a lát-szattulajdonosokból valódi tulajdonosokká váljanak, és szövetkezetükben teljes jogokat élvezzenek. Ezt, megítélés szerint minden következményével együtt vállalni kell, akkor is, ha ez a vezetés újrászervezését igényli, akkor is, ha számolni kell kilépésekkel, vagy éppen – végső megoldásként – a gazdaság egy részének feloszlásával. Az érdekképviselő jövőjét vázolván azt hangsúlyozta, hogy a jövő agrár-érdekképviselői szervezeteiben ne legyen helye a kényszertagságnak, ám kapjon zöld utat az önszerveződés. Ezzel azonban nem a TOT vagy a TESZÖV-ök ellen szól.

Szabó István elmondotta: 39 éve termelőszövetkezeti tag, 22 éve töltötte be a TOT elnöki tisztét, amelyről ezúttal az országos tanáccsal együtt maga is lemond.

Ők a demokráciáról

Az újjászerveződő és XIV. kongresszusára készülő MSZMP budapesti és megyei szervezetét az tapasztalják, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt vagyonának sorsáról a kormány és az MSZP a kullisszák mögött bizonyára megállapodásra jutott, figyelmen kívül hagyva a demokrácia alapelveit: „semmit rólunk – nélkülünk”, megfosztva az MSZMP-tagság tisztelettel a működésükhöz szükséges infrastruktúrától, materiális feltételektől.

Az MSZP elnöksége – úgy tűnik – egyoldalúan lemondott az MSZMP vagyonának, illetve kezelői jogának túlnyomó részéről, ehhez azonban nem kapta meg a jogos tulajdonos, az MSZMP-tagság beleegyezését. A visszakapott kezelői joggal elhamarkodottan élve a kormány 1989. december 15-i hatállyal meg akarja fosztani az MSZMP szervezetét attól a lehetőségtől, hogy jogos tulajdonosok, bérleményeikben folytathassák működésüket. Az e kérdések megvitatása céljából december 6-ra kitűzött megbeszélésre sajnos nem került sor, mert az illetékes kormánybiztos nem talált időt az MSZMP küldöttségének számára.

Nyelvtanulás helyett nyelvelés

Az oktatási intézmények jelenleg nem tudnak eleget tenni annak a fokozott társadalmi igénynek, hogy az orosz nyelv helyett, illetve mellett mindenütt vezessék be nyugati idegen nyelv tanítását is. Jóllehet az iskolák többsége, s maguk a tanárok is szívesen változtatnának a nyelvtanítási rendszeren, ehhez sem kellő számú oktató, sem elegendő tankönyv nincs. Már a miniszteri állásfoglalás megszületése előtti időszakban a budapesti felsőoktatási intézményekben évente összesen nem végzett annyi nyelvszakos pedagógus, amennyi állást számukra az iskolák meghirdettek. A helyzet két év múlva enyhülhet, amikor a jelenleg átképzésen részt vevő pedagógusok már bekapcsolódnak az oktatásba.

Többen sürgették – kérésüket Glatz Ferenc művelődési miniszternek is eljuttatva – : a művelődési kormányzat állásfoglalás helyett hozzon rendeletet arról, hogy illessék meg különböző kedvezmények az átképzésen résztvevő pedagógusokat.

Az MDF Elnökök Gyűlése állásfoglalása

A kormány válságkezelő intézkedéseit, programját csak akkor tartja megvalósíthatónak, ha ezekkel párhuzamosan haladéktalanul megkezdődik a jelenleg még csorbított hatalommal bíró gazdasági oligarchia elszámoltatása, korlátozása, az igazságtalanul nagy jövedelmek elvonása és az egész társadalmat joggal nyugtalanító szociális igazságtalanságok felszámolása.

Az MDF nem vállal felelősséget az előző kormányok gazdasági katasztrófa-politikájáért, elismeri a helyzetből adódó kényszerintézkedések szükségességét, s az ezekkel kapcsolatos döntéseit csak a tényanyag teljes megismerése után alakítja ki.

Az MDF felszólítja az Országgyűlést, hogy a feloszlását kimondó határozata mellett haladéktalanul fogadja el a sajtótörvényt, és ezzel teremtse meg a nemzeti médiák és a me-

gyei lapok és lapkiadó vállalatok összemzeti használatának lehetőségét, és ezen belül a pártok, mozgalmak és irányzatok számára az esélyegyenlőséget.

A Magyar Demokrata Fórum az egész nemzet sorsát illető rendkívüli módon súlyos veszélynek tartja, ha a nemzeti médiák vezetésében, működésében nem alakul ki egyetértés – ha gazdasági szükségintézkedések idején s egyben a választások előtt ezek a nemzet tulajdonát képező intézmények szűk érdekcsoportok, lobbik kezelésében maradnak.

A Magyar Demokrata Fórum kijelenti, hogy ennek a követelésnek akár tömegdemonstrációk szervezésével is érvényt szerez.

Budapest, 1989. december 10.

Magyar Demokrata Fórum
Elnökök Gyűlése

Meddig lehet nyirbálni a kistermelők kedvét

Választ várva a dunafalvaiaktól

Még sötét van, de már csípős hideg ébreszti a falu népét. A nap még szundikál egy keveset, nem kell ő ahhoz, hogy figyelmeztesse a parasztokat: dolgoz! Szinte minden portán vinyognak a malacok, gágognak a kacsák, csipognak a csirkék még napkelte előtt – éhesek az állatok. Tán meg sem mosdik a paraszt, sötétben botorkál, hogy a ház népe hadd pihenjen, hiszen alig pár perce, hogy négyet ütött az óra. Beleugrik az „etetés” gúnyába, fogja a vödörket, s szaporán jár a keze. Muszáj sietni, mert mire végez, indulni kell a második műszakba...

Delet harangoznak, mikor tisztá, rendes portán cseppet. Az itteni gazda itthon van, ráncai, töpördött alkata elárulja, élete legjaván már túl van. Kevés a nyugdíj, a család népes, így jól jön egy kis mellékkereset. Évek óta disznókat nevel nemcsak magának, hanem a tsz-nek is. Ő az idén „csak” 25-re szerződött, de vannak a faluban, akik „nagyban” vállalták a rizikót. Mert ma már tisztán látszik – nem éri meg disznót nevelni. A sok munka, a gürzés, a drága táp, no meg a tsz változtatott feltételei – nincsenek arányban a hozott haszonnal. Vajmi keveset nyer ma a gazda egy-egy disznón, még akkor is, ha olyan tsz-t találtak, amely jó kedvezményben részesíti a vállalkozókat.

– No, János bácsi, akkor mesélje, mi a baj? – biztatom a kisőreget, akiből dől a panasz...

Elmondja, hogy már tavaly sem nagyon érte meg a disznókkal való bibelődés, de az idén, amit a tsz tett a kistermelőkkel, az már tarthatatlan. A nagybarackai kistermelőkkel annak rendje, s módja szerint, még szeptemberben kötött egyezséget a dunafalvai tsz. A szerződésben ugyan nem szerepel, de szóban megegyeztek, hogy a leadáskor kilónként 50 fillér a tsz-t illeti.

– Ez valami közvetítési díj, kezelési költség, vagy mi fene... – mondja János bácsi, s a szerződését mutatja. – Tudja, azt tesz velünk a tsz, amit akar, mert ilyenek ide nincsenek leírva. A szerződéskötés után úgy egy hónapja hívtak össze minket, kistermelőket a helyi közvetítőnél, de úgy, hogy a vállalkozók java része azt sem tudta, hogy lesz egy ilyen értekezlet. Így voltunk vagy tízen, akiknek elmondták, hogy leadáskor nem 50 fillért, hanem 2 forint 50 fillért fognak levonni... Mi jogon? Mondja meg, miért? Nem így szólt a megállapodásunk!...

– És milyen indokot mondtak?

– Hogy kiszámolták, így is csak pár fillért keres ezen a tsz. De a nagyobbik baj nem itt van – dül-fül a gazda. – Mi pár éve azért választottuk a dunafalvai tsz-t, mert igen kedvező feltételeket biztosított számunkra. Előlegként adott 800 forintot, de ezt már tavaly nem tudták nyújtani. Ami még mindig kedvezmény, hogy hízósertésenként négy mázsa tápot kapunk termeltetési előlegként, ennek ellenértékét a leadáskor vonják majd le a disznók árából.

– És ezzel mi a baj?

– Ha a 2,50 miatt felbontanánk az üzletet, kitalálták a tsz-nél, hogy kéri vissza az előlegként felvett táp árát, évi 20 százalékos kamattal. Hát nem disznóság? Miféle eljárás ez? Milyen jogon számolnak még fel 20 százalék kamatot? Egyébként az sem szerepel a szerződésben, hogy mi van a megelőlegezett táppal akkor, ha szerződést bontunk... Kiszámoltam, amennyi tápelőleget igénybe vettem, s ha ezt nekem most vissza kellene fizetnem, 3500 forint lenne a kamat. Mert komolyan gondolkodtam, hogy a 2,50 miatt felbontom a szerződést. Kiszámoltam azt is, hogy ezzel a levonással másfél malacot ingyen adok a tsz-nek. Gondoljon bele, van, aki annyi sertést nevel, hogy ez kijön neki 4-5 ingyen disznóra. Vannak olyan gazdák, akik 100 sertést is felnevelnek, s kénytelenek végigcsinálni ezt az évet. Mert ennyi malacra tápelőleget visszafizetni most, 20 százalék kamattal, szinte lehetetlen...

*

Dunafalva szinte minden nagyobb településtől kiesik, kedvezőtlen adottságai súlyos bélyegként nyomul a falura. A közlekedés gyatra, az áruszállítás, a közigazgatás a napi vívódásokkal küszködik. Még a hírközlés is akadódik, így fordulhatott elő, hogy többször is hiába próbálkoztam a tsz elnököt telefonon elérni. Csak akad a tsz-ben, aki e gondokról felvilágosít – így gondolkodtam, amikor vállaltam a rizikót, hogy esetleg hiába kelek útra. A Kossuth Mgtts jogásza fogad, s mikor megtudja, mi járóban vagyok, azt mondja, jó lenne, ha visszajönnék máskor, amikor legalább a főkönyvelő itthon van. Ő arra nincs felhatalmazva, hogy erről nyilatkozzon, de talán a kollégánót... „Talán őt rá tudom szedni, hogy mondjon egy-két adatot...” Amikor nála kopogtatunk, elutasítón mondja: „Ő ebben nem hajlandó semmit mondani...”

Annyit azért megtudtam, ahogy mondja a jogász:

– Nem vagyok biztos abban, hogy nem nyerné meg a gazdaság a pert, ha bíróságra kerülne a dolog. De azt sem mondanék, hogy nem mi lennénk a nyertesek...

– De ebben a szerződésben nem szerepelnek azok a dolgok, amelyeket megváltoztattak...

– Erről nem tudok semmit, miután még ilyen szerződést nem láttam... – mondja.

– Hát én hoztam egyet, ha lenne kedves megnézni...

– Igen, itt valóban nem szerepel ezekből semmi. De azt is érte meg, hogy szabadáras lett a hús, s még mi sem tudjuk, mennyiért tudjuk továbbadni... Tudja, mi is pénzből élünk, bár a sertésfelvásárlás hoz a legkevesebbet a konyhára. Nem is ez a célunk, hanem az, hogy az egyre nehezebb helyzetbe kerülő kisgazdákon segítsünk. Nem hiszem, hogy még egy tsz-t tudna mutatni nekem, aki ilyen

kedvező feltételekkel köt szerződést a gazdákkal. Előlegbe adjuk a tápot, és amikor a sertéseket leadják, öt napon belül fizetünk. Hol fizetik ki ilyen hamar a gazdálkodót? Más tsz-nél hónapokat várnak, mire megérkezik a pénzük... Szóval, nem értem, miért háborognak az emberek, mi is állami keretek közé vagyunk szorítva...

– A 2,50 miatt és a 20 százalékos kamat az, ami felbolygatja a kedélyeket...

– Erre nem tudok mit mondani, ezt a főkönyvelő számolta ki. Egyébként, ha a szerződést felbontják, a tartozás megadása esedékessé válik. A gazda a tsz tápját ez alatt az idő alatt hitelként használta. A polgári törvénykönyv szerint 20 százalékos évi késedelmi kamatot számolhatunk erre fel...

– De a szerződés felbontása nem a

gazdálkodók, hanem a megváltoztatott feltételek miatt történik...

– Ez így igaz, ezért állunk el a 600 forintos meghiusulási kötbértől, amely sertésenként járna nekünk.

– Tehát, ha jól értem, örüljön a kistermelő, amiért nem varrnak a nyakába még 600 forintot sertésenként, ha felbontja a szerződést...

– Ezt nem így kell felfogni.

– Hát hogyan?

– Nézze, mondtam már, hogy ebben én nem tudok nyilatkozni. Jöjjön vissza, amikor itt lesz az elnök, vagy a főkönyvelő, ők majd biztosan el tudják mondani, mi, miért van...

Nem sokkal lettem okosabb, de gyanítom, a kisgazdálkodóknak van igaza. Az is furcsa, hogy egy tsz jogásza nincs tisztában a szövetkezet dolgaival. Ez viszont már belső ügy, s remélem, a tsz vezetése ezt a cikket nem hagyja szó nélkül. Várjuk a választ az újságon keresztül, bár nehéz elképzelni, mindezt mivel lehet megmagyarázni...

Szilvási Ildikó

APRÓ

Az amerikai kormány felülvizsgálja és enyhíti a kelet-európai exporttilalmakat. Különösen azok az országok – elsősorban Magyarország – számíthatnak a korszerű termékekre, technológiákra, amelyek vállalják, hogy azokat nem adják tovább. Magyar részről már tettek ilyen ajánlatot, míg Lengyelországgal előkészítő szakaszban vannak.

A Szovjetunióknak a lehetőségek szerint megfigyelői helyet kell kapnia a nemzetközi gazdasági intézményekben, jelentette ki George Bush amerikai elnök. A GATT mellett ilyen státust kaphatna a Szovjetunió a OECD-ben, a tőkés országok gazdasági együttműködési szervezetében is. Az elnök egyúttal elmondotta: Máltán javasolta Mihail Gorbacsovnak, hogy a két ország cseréljen mintegy ezer

egyetemi-főiskolai hallgatót. Célszerű lenne, ha a szovjet diákok fele mezőgazdasági tanulmányokat folytatna.

Az Európai Közösség állam- és kormányfőinek Strasbourg-i csúcsertekezletén leszögezték: határozottan kell cselekednie a reformok útján haladó kelet-európai népek, országok támogatása érdekében. Két szervezetet állítanak fel a célra: egy oktatási-képzési alapítványt és egy kelet-európai bankot. Ami a bankot illeti, elhatározták, hogy független intézmény lesz, nem kötődik valamely létező bankhoz, például az Európai Beruházási Bankhoz. Jelentős tőkeereje lesz, s a tervezet szerint a bankban részt vesz az a 24 ország, amely Lengyelország és Magyarország támogatására fogott össze, és nyitva áll a csatlakozást kívánó kelet-európai országok előtt is. A tőke legnagyobb részét azonban az európai közösség 12 országa jegyzi, így igazgatótanácsában is a közösségé lesz a többségi részesedés.

Piacgazdaság és piacdiktatúra: az kettő!

Senkit se vezessen félre „a hazai piacokon” egyes monopolhelyzetűket élvező vállalatok – netán kartellek? – szabad garázdálkodása: amikor meredek áremeléseket hajtanak végre egy félresikeredett törvény értelmében – saját „hatáskörben” –, s ezen jogaik élvezetében (az árhivatal urai szemlesütve és karjukat megadóan szétvárvá jelentik ki) őket gátolni nem lehet.

Van azonban egy másik törvény is, amit az életbelépését követő néhány év alatt a „jótékony” fűledés pókhálói tetek szinte láthatatlanná: és ez a kereskedelmi tisztesség hatékony védelmét írja elő paragrafusáiban!!!

Ez egy legkevésbé sem félresikerült törvény – és nagyon is életbevágó – s az arra illetékeseknek mintegy hivatalból teszi üldözendővé a visszaélések elkövetőinek bírói pulpitus elé állítását.

A magam részéről be kell vallani, hogy a legszorgosabb kutatások ellenére sem jutottam a nyomára annak, hogy akár a „Bosnyákon”, akár a vásárcsarnokban, akár a nagyáruházakban, akár a butikokban, akár a vendéglátó- és szórakoztatóiparban – nem sorolom tovább – hivatás-szerűen működő: a tisztességtelen kereskedelmi tevékenység feltárását végző szervek és személyek a törvény rendelkezéseinek megfelelően bírósági eljárást kezdeményeztek volna.

Ezek szerint nem tudni: hol van itt a hiba – ha egyáltalán van ilyen; avagy megint csak a felizgatott közvélemény okvetetlenkedik, midőn váltig azt követeli a szomszédok hirtelen példamutatása alapján: sürgősen a helyükre kell tenni a dolgokat!

Hargitai István

Másfelől

Mióta a magyar politikai élet kiválóságai kitűrték őket a helyükről, a munka nélkül maradt társaság aggódva figyelte a fejleményeket. Reménykedtek, hátha egyszer lesz még esélyük, noha nemigen tapasztalhattak semmi biztatót. Kénytelenek voltak belátni, hogy ezt a cselekményvezetést egyelőre képtelenek felülmúlni.

– Nem, nem, nem! Nem... – csapkodta az asztalt üvöltve a Farkas.

– Hiába, farkasból nem lesz demokrata – vágott a szavába a Csillag-szemű Juhász, aki időközben már megszabadult a csillagtól – tudniillik vörös csillag volt –, és pillanatnyilag Felemásszemű Juhászként szerepel a közéletben. Az egyik szeme sír a nemzetért, a másik pedig nevet érte. Valamelyik szeme feltétlenül aktuális, a társaságtól függően.

– Én csak arra gondoltam, hogy nem, nem, nem! Nem... – zendített rá ismét nekikeseredve a Farkas. (Közbevetőleg meg kell jegyezni, hogy nem a Mihályról, és nem is a Vladimírról van szó, hanem arról a bizonyos nagymamás és Pirokás farkasról, aki miután elfogyasztotta az egész családot, kigyezett a vadással, és azontúl együtt hajkurászták az erdőbe tévedő gyanútlan unokákat. Hogy nem így szól a mese? Istenem, a mesék... A realitá-

sok, mint tudjuk egészen másminye-nek. És persze mindez régen történt, amikor a Farkas még ifjú volt, és tele hittel, ami mind elmúlt. Manapság már... A vadász is főerdész lett.)

– Miért olyan nagy a fogad? – érdeklődött a tájékozatlan Szegény Vándorlegény. Ő történetesen egy másik meséből maradt ki, egy zászlóaljnyi pártalapító jóvoltából; most ők pályáznak a fél királyságra. Mármint a szerényebbje. A többségnek az egész kell. A Szegény Vándorlegény pedig nem tudja eldönteni, melyiket válassza két út közül; szíve szerint egy harmadikon indulna el, de csak egy zsákutcát talált a közelben.

– Miért, miért... Mert műanyagból van – morogta szégyenkezve a Farkas, és maga elé tette a fogsort. Különbben nem tudta volna becsukni a száját. S bár ezúttal sikerült, rögtön újra kinyitotta:

– Bezzeg az illegalitás évei alatt, hajjaj! Azokat a fogakat láttatok volna, mennyire igaziak voltak!

– Hagyjuk ezeket a mesés érdeme- ket – torkollta le egyhangúlag a Há-

rom Kismalac. – Mi egészen a leg- utóbbi időkig illegalitásban tevékeny- kedtünk, mert a farkas monolitikus ha- talmi struktúrájában az értelmiség...

– Az nem én voltam, hanem a ko- pasz! – tiltakozott a Farkas, és harcia- san visszahelyezte a fogsort. Nehogy ellopják.

– Nézzétek, már megint fenyege- tődzik! – kapaszkodott össze a Három Kismalac. – De hiába, a medvének be- szorult a feje a kaptárba, most nem fog segíteni!

– Nem is ismerem a medvét! Mi- féle medve? Egyáltalán, mi az a med- ve?! Nekem soha nem kellett... – vé- dekezett kétségbeesetten a Farkas, és nem túl találékonyan mátra terelte a szót. – Nem, nem, nem! Nem...

– Nincs szerencséd, hogy négy nemmel népszavazták, ezért rút, vén, fogatlan farkassá változtatlak! – recs- csent rá a Gonosz Boszorkány. Na- gyobb rizikót már nemigen szokott vállalni.

– Tényleg – nézett végig magán bánatosan a Farkas, és keservesen fel- vonított. – Nem, nem, nem! Nem...

– Enyje, ejnye, mit fog szólni ek- kora megátalkodottsághoz Petrasovics Anna? – csóválta a fejét Hamupipóke, aki egyenesen bálványozta a Szociál- demokrata Párt vezetőjét. Ne tessék elhinni a közismert történelemhamisítást a királyfiról, a bátról és az elveszít- tett cipellőről... Ugyanis, bár a cipő valóban Hamupipóke lábára illett, a királyfi végül az egyik mostohanóvért vette feleségül. Apró, eladósodott ki- rályság volt az övé, így nem hagyhatta figyelmen kívül a hozományt.

– Hát ha „nem, nem, nem, nem” akkor lépj be az MSZMP-be! – bre- kegte az Elvárásolt Királyfi, és dúltan elugrált. Önálló pártot készült alapíta- ni, miután már kilépett a királyfik és a békák mozgalmából is.

– Úgy van! Grósz Károlynak óbé- gasd, hogy „nem, nem, nem, nem!” ja- vasolták a többiek is, és faképnél hagyták a Farkast.

– MSZMP? Grósz Károly? – nézett utánuk bambán a Farkas. – Milyen jó ötlet! És végre együtt énekelhetem va- lakivel, hogy „Nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem megyünk mi innen el...”

Már nagyon kikívánczolt belőle.

(narravi)

Az igazgató elbeszélget a vállalati tanács tagjaival

Az ellenzéki pártok napról napra nagyobb demokráciát ígérnek az or- szágnak és minden polgárának, pa- rasztnak, munkásnak és értelmiség- nek egyaránt. Igaz, az ország vezető újságjai még nem hajlandók nyilván- osságot adni a demokratikus nézetek- nek, az úgynevezett szélsőséges véle- ményeknek. Azok a vélemények, gon- doljuk egyáltalán nem szélsőséges vé- lémények, melyek az ország polgárai többségének érdekeit, véleményét képviselik.

Nem feltétlenül szükségszerű, hogy a széthullott MSZMP visszamaradt hatalmasságai, egy szűk csoport oli- garchista érdekei azonosak legyenek a polgárság érdekeivel. A gyakorlat azt mutatja, hogy sok esetben teljesen el- lentétesek. A mai hatalmasságok, a vállalatvezetők kezdik sajátos módon újraszervezni a demokráciát, a jól be- vált vállalati tanács tagjaira építve.

Külön-külön elbeszélgetnek velük a vállalat gondjairól, a vezetők újrá- valásáról. Ha a tanács tag jól felel, megdicsérik – csak így tovább fiam, harcosan – és megemelik a fizetését. Hadd menjen gördülékenyen az újrá- valás. Legyek én csak biztos a bár- sonyszékemben. Ugyanis más lehető- ségük nincs a kijárásos jövedel- meknek. Egymást jutalmakkal és prémiumokkal csak így tudják meg- ajándékozni. Csak így változtatunk meg mindent, hogy ne változzon sem- mi.

Tisztelettel szeretnénk megkérdez- ni, hogy mikor szüntetik már meg a sógor-komasság alapján a tiszték, pozí-

ciók, jutalmak és prémiumok szétoz- tását. A tisztességes munkát nem len- ne-e elég csak tisztességes fizetések- kel megvásárolni? A tisztességes meg- becsléshez elegendő lenne, ha a mun- kás és a gyár vezetése között kb. három-ötszörös jövedelemkülönbség lenne.

Az ennél nagyobb jövede- lemkülönbség úgysem felel meg a tényleges teljesítménynek, csak az ér- dekcsoport elképzeléseinek.

Ezúttal is felhívjuk polgáraink fi- gyelmét, hogy az elkövetkező választások alkalmával vegyék figyelembe az ilyen és hasonló megbotránkoztató igazságtalanságot. Szavazatukkal tá- mogassák azokat a szervezeteket, pár- tokat, erőket, akik felvállalják ezeknek a gondoknak az orvoslását.

Közömbösségünk igénytelenséget is kifejez, érdektelenséget a demokrá- cia, igazságosabb társadalom, igazsá- gosabb életkörülmények megteremté- se iránt. Köztudott, hogy csak olyan embereket lehet a demokráciához hoz- zásegíteni, akik maguk is igénylik azt. Akik ennek hiányát nem érzik és kö- zömbösek, azokon segíteni nem lehet. Európaiságunkhoz és demokráciánk- hoz való igényünk, csak minimális fel- tétele a nyugati kereskedelemnek, ipar és tőke bevándorlásának.

A fejlett ipar kiszolgálásához egy- séges, cselekvésre kész munkásságra, parasztságra és értelmiségre van szük- ség. A széthúzó munkaerőt, a fegyel- metzetlenséget senkinek sem fogjuk tudni eladni, sem gyáron belül, sem

gyáron kívül. Kötelességünk feléb- reszteni a közömbösöket, hogy egysé- gesen támogassuk a demokratikus

Magyarország kibontakozását, a közé- putas Magyar Demokrata Fórum tö- rekvéseit és programját a választáso- kon. Ezekkel a gondolatokkal szeret- nénk a közömbösségben hitet ébresz- teni, és közös céljainkra, a választásokra mozgósítani.

MDF

mohácsi szervezete

Nyitások idején

Kinyitom a hűtőládát, kikapok egy üveg sört, fogom a sörnyitót, kinyi- tom az üveget és prima Dreher leön- tőm a garaton. Kinyitok ajtót, abla- kot, hadd szellőzzön a kéglí. Végre leülhetek a rozoga fotelbe és komó- tosan - ahogy egy kispolgárhoz illik - kinyitom az újságot. Mi történt itt- hon, mi történt Európában?

Ismeretlen tettesek kinyitották egy bank pálcészekrényét és megfújtak félmillió fontos fontot! Ez igen. Csi- nos kis fogás. Tovább lapozok. Bu- karest: az RKP XIV. kongresszusa! "A nagy megvalósítások." Furó Gyula az oktatási minisztérium államtit- KÁRA közli a jelenlevőkkel, hogy "személyes cáfolata a romániai nem- zetiségi politikát érő bírálatoknak; ő bizony magyar, és lám, egy magyar- ból itt minden lehet..." (még áruló is, vagy fizetett s...nyaló!) Erre már a zsebemben lapuló bugylibicska is nyitott!

Kinyitom a rádiót. Hallgatom az Országgyűlésen történeteket. A fel- szólalók kivétel nélkül irreálisan ma- gasnak tartották az adóterheket, s hozzátették, hogy ez a gyakorlat nem ösztönöz a teljesítmények fokozásá- ra. Tehát a képviselők egytől egyik kinyitották a szájukat! Most a fő kér-

dés az, hogy vajon az illetékes "fenti- ek" a felszólalásokra kinyitották-e, vagy pedig becsukták a fülüket, mert ha becsukták, akkor nincs az adó- kulcs, sem a kilenckulcsos, sem az ötkulcsos, amivel ki lehetne nyitni a saját csapdjába szorult népgazdasá- got. Erre jobb nem is gondolni!

Kinyitom a tv-készüléket, s vele együtt a szememet is. Uramfia, mit látok! Dubcek beszél Prágában a ne- gyedmillió tüntető tömeghez. Tan- kok sehol, tüzet nyitó karhatalom se- hol. Nem akarok hinni a szememnek, pedig egészen tágra nyitottam.

Kinyitom a bukszámat. És csodák csodája! Egy ötezeres bankó lapul benné Grósz Károly képével. Fogal- mam sincs hogyan került levéltár- cámba ez a bankó. Megfordítom. Va- jon mi lehet a másik képes felén? A bős-nagymarosi erőMŰ-TÉT látha- tó, azaz a vízlépcső-törés! Csak fej- jemet csóválom, mert egyszerűen nem értem, hogyan került hozzám ez a bankjegy. Talán átléptem egy idő- zónát – villant át az agyamon – és én már 1991-et írok...? Mi az? Vala- mi baj van? Talán túl optimistának tartanak?

Budai Kulcsár János

A semmitől
a világsikerig

Tízéves a Győri Balett

Amikor tíz esztendővel ezelőtt Markó Iván, a kiváló balett-táncos és koreográfus az Állami Balett Intézet végzős osztályával leköltözött Győrbe, és megalapította együttesét, sokan kételkedtek a sikerben. Ismeretlen, vidéki közegben, gyökértelenül, az akkor még hihetetlenül erős hivatali bürokrácia közönyétől (majd ellenállásától) kísérve látott munkához ez a zseniális művész. S az évtizednyi harc másokkal és önmagával a világhírnévig vezetett. A Győri Balett ma már fogalom.

Mi az, amit csak a Győri Balett tud, mi az, ami csak az övé? A legjobban Wolfgang Wagner szavaival jellemezhetjük őket: nem táncosok, hanem emberek. S ez az emberközpontúság, az ebből fakadó sajátos, egységes „mozgás-vallás” az, amely megkülönbözteti a Győri Balettet a világ más együtseitől. Markó Iván kitűnő tanítványokra lelt a szó művészi és „vallási” értelmében egyaránt. Csapata magáévá tette ezt az élet- és táncfilozófiát, s az előadások minden másodperce azt sugallja a nézőnek: ember vagy, gondolkodj és cselekedj.

A Nap szerettei, A szamuráj, Az igazság pillanata, A csodálatos mandarin, Don Juan árnyéka rajtunk, Tabuk és fétisek, Izzó planéták, Jön a cirkusz, Jézus, az ember fia, Az álmok ura, Prospero, Bulgakov és a többiek, Ravel-est – megannyi emlékezetes, nagy-

szerű produkció. Aki csak egyszer is látta a Győri Balettet, és megérintette a színpadról sugárzó emberesszéiség, nem szabadul tőle. Markó Iván úgy szól a világról, annak örömeiről és keserveiről, csodáiról és borzalmairól, a Jóról és a Gonoszról, hogy a látvány tolmácsolta gondolat belénk ivódik, s hordozzuk magunkkal, mint örökre meghatározó élményt. Személyiségnek szuggesztivitása áthatja a táncosembereket és rajtuk keresztül a nézőt.

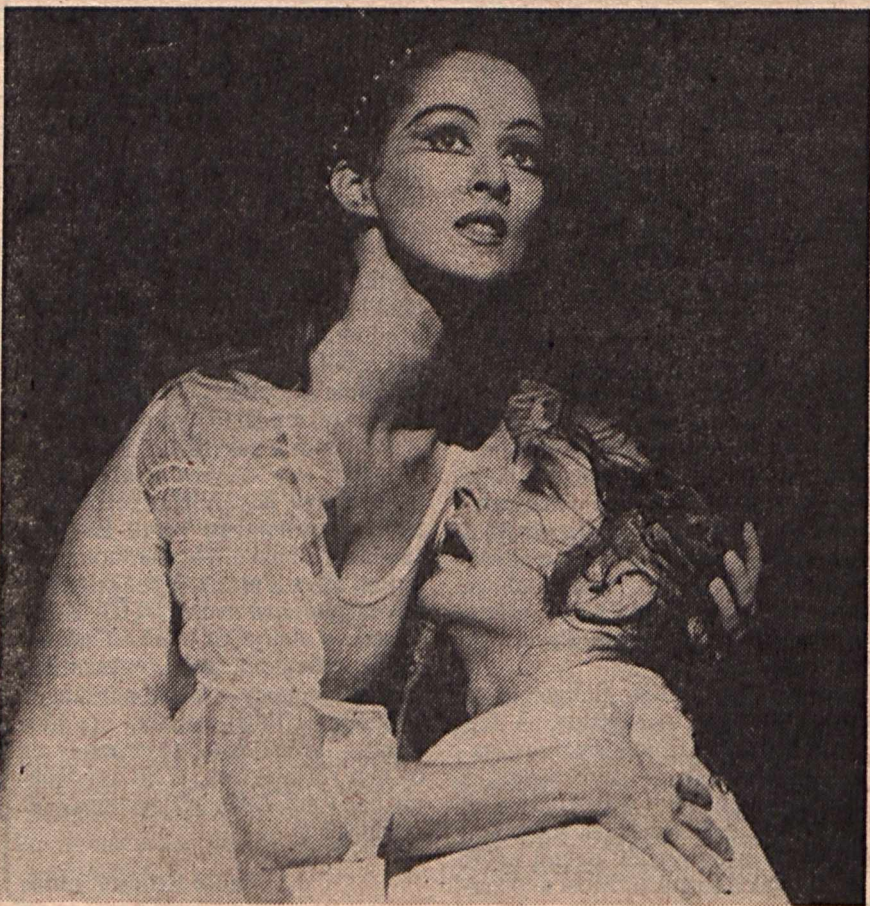
Míndez nem jöhetett volna létre a Győri Balettet alkotó közösség nélkül; s ez a szó itt most többet jelent hétköznapi értelménél. Az alapító tagok egy része már másutt táncol, ám utódaik méltó társává váltak Markónak és csoportjának. S a Győri Balett értékrementő erejének lángja változatlanul lobog, újabb és újabb hangtalan, ám mélyreható „beszélgetésre” invitálja a közönséget.

A társulat a közelmúltban mutatta be fennállásának tízéves jubileumára az Ünnep című műsort. A három részben láthatuk A Nap szeretteit, A szamurájt és a címadó, új produkciót. Ez utóbbi a jövőt is jelenti, átvitt és valódi értelemben. Öröm egymásért, a művészetért és öröm a Győri Balett középiskola tehetséges diákjaiért.

A következő, hasonlóan tartalmas, hozzánk szóló tíz év reményében.

Margay Sándor

Fotó: Kapfinger András

SZÍNHÁZ

tott be a kutatóorvos diadalmenetéről, csak egy elfordulási, kitzasztási, megbélyegzési folyamatnak lehetett tanúja. Thomas Stockmann segítségére csak addig sietett a sajtó, amíg nem lépett működésbe a hatalmi gépezet. Amíg a polgármester mindenható szava nem jelentett be teljes hírzárlatot, amíg némi segítséggel nem tudatosult az érdekeltekben a kisvárosi panamázás fontossága.

Ibsen drámájában az erkölcs és a hatalom csatájában az utóbbi aratot győzelmet. Mást diktált az érdek, s ezért átértékelődött az igazság. A város lakossága Stockmann ellenében azért szavazott a polgármester „igazára”, mert az állását és a kényerét féltet-

A manipulált tömeg

te a baktériumigazságtól. Hogy netán az élete a tét, meg sem akarta hallani. E „munkát, kényeret!” – harccá átfórt vitában természetes, hogy az orvos ellen fordult a népharag.

Hogy a Vígszínház a gyakrabban játszott Ibsen-drámák helyett A nép ellenségét tűzte műsorra, abban szerepet játszhatott, hogy ma exponált társadalmi probléma a környezetszennyezés vagy a demokrácia manipuláltsága. A dráma azért jó, mert minden erőszakolt aktualizálás nélkül asszociációs folyamatot indít meg a nézőben. A főiskolás vendégrendező, Balikó Tamás nem akar kibeszélni a dráma mögül, nem használja fel a színház eszközeit arra, hogy csendes tüntetést rendezzen, mégis egyre gondolunk. Profi módon viszi színre a művet. Belesimítja színházi életünk állóvízébe. Nem játszik renitenst, mint tavaly tette visszhangos vizsgarendezésében, a Teljes napfogyatkozásban. Nem mutat meg új arcokat, nem törli le a színészek arcáról az évek-évtizedek alatt rájuk rakódott manírt. Talán, mert kevés volt az idő, talán, mert kisebb volt a lelkesedés, talán, mert színházi körülmények között jött létre a produkció. Csak féltő, hogy a fiatal rendező hirtelen támadt népszerűsége, az a tény, hogy színházaink kézzől-kézre adják őt, csak szaporítani fogja a tehetsége ellen ható körülményeket.

Mert vitathatatlan tehetségéről árulkodik, ahogy a család meleg otthonát a külvilág néhány jól irányzott dobásával széthúzza és nem sok jóval kecsgető menedékhellyé alakítja át. Szépen futtatja fel a dráma feszültségívét addig, amíg a rögtönzött népgyűlésen Stockmann doktort a város lakói a nép ellenségének kiáltják ki s a tömeghisztéria szinte agyonnyomja őt.

A nép ellensége a Vígszínházban

Ettől kezdve azonban hiába szigetelik el, hiába sodorják a teljes létbizonytalanságba, hiába törnek az életére, az előadás érdektelen. A rendező sem színészvezetésével, sem színpadi hatásaival nem tudja fokozni az emberi kiszolgáltatottságot az egyik oldalon és a gonoszúságot a másikon. Ahelyett, hogy a dráma fokozatosan haladna a forrpontra felé, fokozatosan kihül.

S ezért okolható a ki tudja hányadszor újra kisembert játszó Tordy Géza is. Amíg igazért harcol, küzdelmi sziszifuszi. Egyszerre heroikus és kilátástalan. Izgalmas, ahogy újra és újra nekifeszül a kőgörgögetésnek, mert nem tanul a kudarcaiból. Naivitása azonban az ellenséggé nyilvánítástól kezdve nem hihető, és hatástalan összeomlása is. Vallai Péternek jól állnak az intrikus jelmezek. Forog a kés az ellenfelében, szavai nyomán. Csak polgármesterből hiányzik a tekintély, az ellentmondást nem tűrő hatalmi mámor. Pedig éppen ez a szerep lényege. Hetényi Pál sem talál hangot a botrányt kiváltó gyáros csendes méregkeveréséhez, és Seress Zoltán meghajló újságírója sem a színész egyéniségére szabott szerep. Eszenyi Enikő tőle szokatlanul hamis Stockmann doktor lányának igazságbajnoknő alakjában. Helyén van viszont Halász Judit feleségfigurája. Melegséget, aggodalmat, családcentrikusságot sugároz Catherine-je.

A baj csak az, hogy Ibsen nem elsősorban család-drámát írt, Balikó Tamás pedig nem pusztán egy család tragédiájára koncentrált a rendezésében. Makrométerekben gondolkodott. Halász Judit alakítása csak a mikrovilág megteremtéséhez elég. De erről legkevésbé a színész tette.

Csizner Ildikó

A
K
A
L
A
P
Á
C
S
O
S
EMBER...

...A kalapácsos ember lesújt. Egyszer. Kétszer. Háromszor. Kiált. Kikiált. Pulpituson ül. Előtte asztal, rajta mikrofon. A hangját hallani kell. Kezét figyelni kell. Kire számol, hová néz. Fontos. Mindez nagyon fontos. Több ezer forint a tét. Minden alkalommal. Nem mindegy, merre lendül kalapácsos keze. Ha be akarok szállni a küzdelembe, föl kell emelnem tárcsámat. Így tudja a kalapácsos ember, hogy rám is kell mutatni a kalapácsos csal. És rám is mutat. De nem csak rám. Amíg pénzem engedi, bent vagyok a versenyben. Amint túllépek a tervezett keretet, le kell tennem tárcsámat. Ez a kalapácsos embert nemigen rázza meg. Ha kiszállt, hát kiszállt. Nem ró meg ezért. Teszi tovább a dolgát. Az Állami Könyvtérjesztő Vállalat jubileumi, XXX. Antikvár Könyv-árverésén vagyunk.

A teremben csend honol. Mindenki meredten nézi a maga elé helyezett katalógust, várja, hogy arra a tételre, tételre kerüljön a sor, melyet előzőleg, otthon kiválasztott, ceruzával beírva mellé azt a legmagasabb összeget, ameddig elmehet a licitálásban. Vanak notórius licitálók, akik egy-egy ilyen árverésig gyűjtögetik pénzüket, majd itt kiélik kalmárszellemüket, és rengetegszer licitálnak, rengetegszer maradnak bent az utolsó pár egyikeként, mikor már-már késhegyig megy a harc, kié is legyen a kiszemelt könyv.

Ezen az aukción a legalacsonyabb kikiáltási ár nyolcvan forint volt. A legmagasabb tizenkétezer. Az átlagár három-hatszáz forint között mozgott. A végső, licit utáni ár pedig változó volt. Volt olyan négyszáz forintos könyv, mely végül háromezerért kelt el (Dékány András: A fiúk királya, 1941.), és volt olyan ezeröttszáz forintos könyv, mely háromezer-nyolcszázért talált gazdára.

A legnagyobb szorzót Babits Mihály Versenyt az esztendővel című verseskötetének első kiadása – 1933 – háromszázhatvan forintért kettőezer-kettőszázra, míg Dutka Mária: Az Esztergomi Keresztyény Múzeum gobelinjei kettőszázhatvanról egyszercikilencszázra nőtt értékkel cseréltek gazdát. Volt olyan könyv is, mely nem talált gazdára, de a legdrágább mű, a Duna-völgy átnézeti térképének 1900-as kiadása csak áráért (tehát tizenkettőezer forintért) kelt el.

Hazafelé üres kézzel bandukoltam. Talán legközelebb tovább maradok versenyben, hisz addigra több pénz fogok összegyűjteni, hogy én is azok közé tarozhassak, akikre lecsap a kalapácsos ember keze, s akik diadalittasan tartják kezükben a rég óhajtott, s most megszerzett kincset: a könyvet...

Fejes

Kép: Bruzák Noémi

„Szép hangú orgonák zúgnak bennem”

Radnóti-pódiumest Tamásiban

A nosztalgia, az emlékezés szerelme otthonra, tájra, a távoli hitveshez való vágyakozás gyergiliusi formája töltik ki Radnóti műveinek szinte valamennyi sorát. „Alszik a tábor, látod-e drága / suhognak az álmok...” Tolnai Gábor az öt és fél hónapos Radnóti-kálvária nyitányának tekinti a sorokat. A folytatást az *A la recherche* „költőkkel és fiatal feleségekkel koszorúzott” gondolata, és a *Levél a hitveshez* című vers jelenti. „...te messze vagy. Hangod befonja álmom, s szívenem nappal újra megtalálom, hát hallgatok...” Indul a vers, sajátos atmoszférát terem. Lám, a szerelem új minőségben, de folyamatosan van jelen. „Mikor láthatlak újra, nem tudom már, ki biztos voltál, súlyos mint a zsoldár...” – folytatódik a gondolat, az „intim töprengés”. Kettejük viszonyának összegzése, saját helyének meghatározása a szakasz a „hitvesem leszel” gondolatát a jelenredőben követi. Az „emberi lét” öntudatának korrekciója. Egymásba játszik emlék és valóság. Végül helyreáll az egyensúly, elúzva a nyugtalanságot. A 2x2 józanágának legyőzésévé lesznek a sorok, a boldogság élményvilágát állítva a rettenet ellenébe.

Radnóti verseiben a szerelmi kapcsolat köznapi világának rajza, a meghittség gyengéd varázsa meggyőzően igazolja az érzelmeket. Végigjárta az clódkó kísérleteinek útját, de megtalálta saját, egyéni, mással nem mérhető hangját, formáját. Szerelmi elragadtatásának egyénítő jelei: szorongás, csüggedés, életkedy, haláltudat együttes jelenléte. Verseinek poézisa a daltól az ódáig széles skálájú, mégis új, egyedül. S aki mindezt hitelesen szólaltatja meg, Bálint András, Jászai-díjas érdemes művész. A podiumest helyszíne a tamási úttörőház aulája, az időpontja pedig 1989. december 17-én, 19.30.

A megváltott bérletek érvényesek.

Az irodalmi est ideje alatt a művelődési központban gyermekmegőrzést vállalnak, ahol a Mosó macik karácsonya című filmet vetítik a gyerekeknek.

– bayer –

Az összeférhetetlenséget az ember és környezete között egyrészt öröklött diszpozíció, másrészt maga a környezet okozza. A kettő hatása szinte kibogozhatatlanul fonódik össze – véli Brigitta Borm asszony (Mainz, Rheinland-Pfalz), akit a fenti sorok olvasása közben (után) bárki joggal genetikusnak vélhetne, de legkevesebb pszichológusnak. Pedig ő – ahogy magáról is tartja –, pusztán egyszerű háziasszony. A szó szoros értelmében, főállású. Oklevele szerint háztartási alkalmazott (az NSZK-ban ez éppoly megbecsült foglalkozás, mint varrónőnek lenni, vagy épp szövődében dolgozni).

Honnan mégis ez a viszonylagos tájékozottság? – kérdezheti a kedves olvasó –, hisz egy háztartási alkalmazottnál épp elég, ha tiszta, pedáns, s kiváltképp, ha ráadásul jól is főz! No de genetika? Az nem. Az csak aféle úri passzió lehet. De miért épp egy „konyhatündérnél”? Erre keressük választ alábbi interjúkban.

– Brigitta asszony, mielőtt olvasóink is homályos találgatásokba kezdenének, akárcsak jómagam, az eddigi információk nyomán, kérem lebbentse fel a „titok fátylát”!

– Szó sincs itt titokról – kezdi válaszában nevetve –, a dolgok ismerete hozzátartozik a munkámhoz.

– Hogyan – csodálkozom rá –, sohasem hallottam még a genetika és a háztartási rokonságról?

– Direkt módon nem is tartoznak össze. Igaz, a munkám nem tipikus. Képzetségem szerint háztartási alkalmazott vagyok, ráadásul mesterfokon! Ez hatalmas fel arra, hogy a tárgykörben oktathatok is. Most Bodó van itt. Az elmúlt esztendőben két kislánnyal foglalkoztam.

– Bocssáson meg, de még mindig nem világos, hogyan jön ide az összeférhetetlenség, az öröklött diszpozíciók meg mi egymás?

– Igen. Hát úgy, hogy az én tanoncaink a szellemileg lassabban lépők közül kerülnek ki. Más elbírálást, foglalkoztatást, törődést igényelnek, mint egészséges társaik. Ok direkt módon nem jelentenek veszélyt a környezetre, de vice versa ez már nem igaz. Hátrányos helyzetükkel olykor már saját családjuk is visszaél. Főként, ha a testvér(ek) egészséges(ek). Meg ott az iskola. Az igazi gond viszont a munkaképesség kérdése. A mai civilizált

Okleveles konyhatündér

avagy
Bodóra várva

világban már messze túljutottunk azon a kérdésen, hogy bekapcsolódhatnak-e ezek a fiatalok a társadalmi-gazdasági életbe. A körültekintő iskola-pszichológiai vizsgálatok, megfigyelések 14–15 éves korra már jól körvonalazták a fiatalok jövőbeni „lehetőségeit”. Bodót, „képességeit” háztartási alkalmazottá tehetik, megfelelő körültekintés mellett, noha az is igaz, hogy ő csak irányítással képes tevékenykedni. Nagy-nagy türelmet, áthatatosságot és sok-sok szeretetet igényel.

– Megmondaná, honnan származnak azok az ismeretei, amelyek nélkül ez a tevékenysége elképzelhetetlen lenne?

– Korábban egy irodában dolgoztam. A helyzet hozta úgy, hogy egyik napról a másikra feleslegessé vált a munkám. Jött a mind modernebb technika, meg már az első gyermekem is. Még a szülés előtt képeztem át magam „gazdaasszonnyá.” (Természetesen a volt munkaadóm anyagi támogatásával.) Igaz, ismereteimet ezeddig csak saját háztartásomban „kamatoztattam”. Azután jó három éve jött egy ilyen lehetőség, a munkaképesség kérdésében hátrányos fiatalok egyéni foglalkoztatására, oktatására. Ezirányú alapos ismereteim nem lévén, újabb területre képeztem át magam. Bodó esetében a szociális gondozói és a háztartási alkalmazotti tevékenységem összemossódik. Meg az anyai is. Bodó úgy él közöttünk, mint egy családtag. A környezetünk (gyerekeink, az oma, az ismerősök) is így tekintik őt. Olykor neki is vannak terheltebb napjai, de összességében nagyon jó fiú.

– Meg lehet ebből élni?

– Csak és kifejezetten nem. De miután az oktatás itt, a saját otthonunkban folyik, így rendszerint itthon vagyok. Ez azt is jelenti, hogy ellátom a saját háztartásomat is. Naponta főzök. A bevásárlásnál az egész család segít.

Általában a MASSA-ban (raktárúrház) vásárolok nagy tételben, mert így a legkifizetődőbb.

– Elárulná, hogy mindezt hogyan győzi?

– Vannak háztartási gépeim, meg jó időbeosztásom. A jól szervezett napi terv elengedhetetlen.

– Marad-e ideje művelődésre, szórakozásra?

– Ahogy vesszük. Az olvasásra igen kevés, de zenét hallgathatok tevékenységeim közben is. A világeseményeket folyamatosan „hozza” a rádió és a tv. Hetente egy alkalommal fogadunk vendégeket vacsorára, egy alkalommal pedig mi viszonyozzuk a látogatást. Egy-két havonta színházba is eljutunk. De szórakoztatjuk mi egymást a családban is. Ha itthon vannak valamennyien, gyakran énekelünk. A férjem, aki tanárember, hegedül. Nagyobb igényeink nincsenek.

*

Brigitta Borm 48 éves. Férjezett. Két főiskolás gyermekük közös háztartásban él velük. Velük él még a nagy, Brigitta anyja is. Hetente két alkalommal egy szellemi fogyatékos fiúval foglalkozik. Gyakorlati, háztartási ismeretekre okítja őt. A család legfőbb pénzforgása a férj tanári fizetése, ami jó közepes átlagúnak mondható. Miután mindkét gyermekük felsőoktatásban vesz részt, ún. oktatási támogatásban részesülnek. Természetesen mindkettőjük külön munkával keresi meg a zsebpénzét. Brigitta a gyakorlati oktatásért kap némi pénzt. Mivel az éttermi és a kőzetkezelési árak igen borsosak, valamennyien otthon étkeznek. B. jól kijön a konyhapénzzel és a családdal is. Ahogy mosolyogva közli, nem Pierre Cardin-től öltözik, ruháit jórészt maga varrja. A Chanel szereket, azon belül is a parfümöt, nem vásárolja, legfeljebb akkor használja, ha ajándékba kap. Elmondása szerint életében még nem unatkozott. Hamarosan beteg, koreai gyermekeket vár otthonába, ahol is azok gyógyulásukig maradnak. Hogy miért, és hogyan kerültek oda, és épp hozzá, az már egy külön történet.

Mintegy végszóra megszólal a csengő. Bodó érkezik meg.

Bayer Béla

Amit a háziasszonynak tudnia kell...

A család tanácsadójáról

Kezembre került egy okos könyv. Szép kivitelű és kivétel nélkül minden család könyvespolcán elkélne. Csak hát ez nem olyan egyszerű, hiszen több mint fél évszázada adták ki, legfeljebb antikváriumban, bolhapiacra hozzáférhető. A Dante Könyvkiadó gondozásában látott napvilágot „A család nagy tanácsadója”, amely, elfogultság nélkül állíthatom, napjaink háziasszonyának is jól használható ötleteket ad. Hasonló mostanában nem adtak ki, meglehetősen magára hagyatott a most kezdő háziasszony éppúgy, mint aki két gyermek mellett, a munkahelyen is eleget téve igyekszik háziasszonyi hivatásának megfelelni. Különösen az egyre kevesebbet érő konyhapénzzel. Ezért tartom izgalmasnak és talán sokak számára hasznosnak belelapozni ebbe a házi mindentudóba, amiből a házi orvoslás, természetgyógyászat, a lakberendezés, ruházatkodás, háztartás, kertészkedés, test és szépségápolás, a különféle szórakozások éppúgy helyet kapnak, mint a kézimunka, a pályaválasztási tanácsadás, a hivatali ügyek intézése. Friss tudnivalókkal kiegészítve a jövő héttől ezen a helyen találják meg a Dátum házi tanácsadóját!

T.Zs.

Megfontolandó intelmek nőkről nőknek

„A nők szemében a férfiak bűnei állandó irigység tárgyai: ők kevésbé bűnösök mint mi, de nem önszántukból, hanem mert mi fékezük őket. A rend és divat rabszolgái, erényük sokkal fontosabb nekünk, mint saját erényeink, legalábbis ami az evilági dolgokat illeti!”

(Samuel Johnson)

„...A nők vakmerősége biztos jele szegényünknek, nagyon is sok okuk van pirulásra, ha már el sem pirulnak.”

(Rousseau)

„A házasság dolgában csakis az tisztés, ami ésszerű, és csakis az érdekes, ami esztelen. A többi: hitvány számítás.”

„Egy elmés asszony egyszer olyasmit mondott nekem, ami talán a női nem útka: minden nő, amikor szeretőt választ magának, inkább ad arra, hogy a többi nő milyennek látja választottját, mintsem arra, hogy jómaga milyennek látja.”

(Mindkettő: Chamfort)

„...a nő számára nincsen más csak egy: mindig szeret és mindig tönkre megy.”

(Byron)

„A szerelmesek csakugyan a holdat bámulják, mikor szerelmestüket a karjaik között tartják? Igen, de csak akkor, ha már kezdenek ráunni.”

(Delacroix)

Böjtölés helyett „ésszel” emni...

Próbáljon ki egy rizsnapot!

A múlt héten harcba indultunk a vonalakért, most folytatjuk ezt a sokak számára kilátástalannak tűnő küzdelmet. Újra, a már emlegetett „nők bibliája”, Olly és Rolf Kunze A szépség iskolája című praktikus könyvecskéje útmutatásával. Ha már odáig eljutottunk, hogy emni lehet, csak az nem mindegy, hogy mennyit és mit, akkor nézzük közelebbről ezt a köztudatban kínzóprogramként ismert diétás sorozatot. Kedvcsinálóként egy kedves anekdóta két hölgy beszélgetéséből: „– A férjem feltételessége teljesen idegessé tesz. Alálandóan csak fogok, fogok...
– És miért nem válsz el tőle?
– El is válok. Előbb azonban le akarok fogyni az ideális súlyomra!”

Ez persze olyasfajta tréfa, amit senkinek nem szabad magára venni, de talán kedvet ad a finom falatokról való lemondáshoz. Az első praktikus tanács a dolgozó nőknek, a diétát lehetőleg ne a munkahelyen, munkaidőben és főleg ne az ünnepek előtt kezdjék! A másik dolog, ne böjtöléssel igyekezzenek fogyni, hanem gondosan válogassanak. Íme egy ajánlat:

Reggeli előtt kortyonként egy csésze gyógyteát igyanak, természetesen cukor nélkül. Reggelire: egy csésze kávé, vagy teát, tejet fogyasszanak, hozzá egy szelet kenyert, vagy egy zsemlyét, vaj helyett dzsemet, mézet, gyümölcskocsonyát. A másik reggeli ajánlat: két deci tej, vagy író, idénygyümölcscsel.

Ebédre: nyers saláta, vagy egy répa, illetve paradicsom. Hozzá 150 gramm sovány hús, 150 gramm szárnyas, 250 gramm hal főzve, vagy kevés olajjal rostos süte. Természetesen vagy-vagy fogyaszthatják és nem a felsoroltakat együtt. Belefér a kalóriába még két tojás túrkortojásnak, vagy rántottának kevés margarinál süte, köretként két darab burgonyát vagy 200 gramm főzeléket tálalhatnak saját levében párolva. Desszertként: gyümölcs.

Délutánra meg kell elégedni egy csésze kávéval, tej, cukor nélkül, egy szelet rozskenyérrel, 10 gramm vajjal.

Míg az esti ajánlat sem túl lehangoló, a jó étvágyuak számára: 100 gramm sovány hús (lehet tatár bifsztek is), vagy ugyanennyi felvágott, 150 gramm hal-saláta, hozzá két szelet rozskenyér, 10 gramm vaj, 150 gramm gyümölcszettel, gyümölcskocsonyával ízesített túró edességként. És persze gyümölcs.

Ez persze csak egy ajánlat, lényeg, hogy a kalóriákkal takarékosan bánjon! Kipróbálhat például hetente egyszer, mindig azonos intervallumban egy rizsnapot. A recept egyszerű: főzzön meg 250 gramm rizst és ebből éljen egész nap! A beosztott adagokat ízesítheti, „fűszerezheti” paradicsommal, édesítetlen gyümölcslével. A rizsnap, miután a szövetekből eltávolodik a felesleges víz, egy kilónyi fogyást eredményez. És olyan könnyűnek, fiatalnak érzi magát utána, mint régen nem.

–takács–

RTV

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.20: A hét zeneműve. 8.50: A hét költője: Nemes Nagy Ágnes. 9.00-11.00: Napközben. 11.05: Hagyományápolók. 11.35: A kigyó pillantása. 12.40: Rólunk van szó! 12.45: Szemléterakók... Trebitsch Péter műsora. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: Földesleges milliárdok földben és levegőben. M. Szabó Imre műsora. 15.00: Szépirodalmi Figyelő. 15.30: Zenei Tükör. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Miska bácsi negyedőrája. 16.30: Nyitni-kék - Kisiskolások műsora. 17.00: Eco-mix. 17.30: Beszélgetésünk zenéről. 17.50: A költészetről. 17.55: Ipargazdák. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk. 18.30: Esti magazin. 19.15: Sportvilág. 19.40: Bikfalvy Júlia népdalokat énekel. 19.50: Gong. 20.00: Élő kézből. 20.55: Húszas stúdió. 22.00: Hírvilág. 22.30: Új kompakt lemezeinkből. 23.23: Reggeli híres előadóművészek felvételeiből.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.05: Rivaldafényben: Bilicsi Tivadar és Csákányi László kedvenc dalai. 9.05: Irodalmi világtárlás. 9.35: Dész László szaxofonozik. 10.00: Magyarán szólván. 10.15: A Rádió Dalszínháza. Offenbach: A férj kopogtat. 11.05: Hogy tetszik lenni? Nyugdíjasok műsora. 11.35: Sanzonok. 12.10: Nóták. 12.53: Kis magyar néprajz. 13.05: Slágerműzeum. 14.00: Kettőlőtől öt... 17.05: Kölyökrádió. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Pop-regisztr. 19.05: Vissza... Válogatás ifjúsági műsorból. 19.35: Sikerlista. Film - zene - könyv - színház. 20.05: Rende-vő a Jókai Klubban. 21.05: Bemutatjuk Lucio Dalla és Gianni Morandi közös lemezét. 21.45: Új. Sánta Ferenc népi zenekara játszik. 22.05: Rockjóság. 23.10: Sporthíradó. 23.20: Bemutatjuk John Patitucci: A sarkon című dzsesszlemezét.

BARTÓK RÁDIÓ: 9.10: Hock Bertalan oronahangversenye a Mátyas-templomban. 10.25: Muzsikáról versben. 12.00: Déryné széppataki Róza. 11.00: Zenekari muzsika. 13.00: Toll és mikrofon. 14.00: A kórusirodalom mesterműveiből. 14.25: Magyar zeneszerzők. 15.01: Új lemezeinkből. 16.05: Közvetítés a Genfi Nagyszínházról. Beethoven: Fidelio. 18.30: Állatok - nálatok. Játékok, tanácsok, rejtvények gyerekeknek. 19.05: Follow me! Angol ársálgás kezdőknek. 19.20: Kommt mit! Alapokú német társalgás. 19.35: Kapcsoljuk a Magyar Rádió márványtermét. Közben kb. 20.45: Ké alól Verseit elmondja: Rátkó József. Kb. 22.00: Szimfonikus táncok. 22.30: Régi olasz fővősmuzsika. 22.45: Rádiószínház. Diszelgések, himnuszok és jelszavak. 23.29: A hét zeneműve. Kodály két Petőfi-rádiósa.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ: 6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarzatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene 8.00: Hírek 8.10: Élő egyház 9.00: Hírek 9.10: Földközélemben 9.40: Nyugati folyóiratszeme 10.00: Hírek 10.10: Zene-szó 10.40: Nyitott szemmel 10.50: Nyugati levél 11.00: Hírek 11.10: Protestáns világ 11.40: Irodalmi műsor 12.00: Déli harangszó - Hírek 12.10: Múlt idő, jelen idő 13.00: A Mai nap és műsorismertetés 13.25: A munka világa 13.50: Nyugati levél 14.00: Hírek 14.10: Zene-szó 14.40: Hobby 14.50: Párizsi magyar figyelő 15.00: Hírek, műsorismertetés - Délutáni rendezvény 16.00: Hírek 16.10: Múlt idő, jelen idő 17.00: Hírek, műsorismertetés 17.10: Forgószínpad 17.45: Nemzetközi sajtószeme 18.00: Hírek, magyar- és világhíradó 18.40: Irodalmi műsor 19.00: Hírek 19.10: Periszkóp 19.40: Figyelő 20.00: Hírek, magyar- és világhíradó 20.40: Kelet-európai szemle 20.50: Magyar lapokból idé-zünk 21.00: Hírek, műsorismertetés 21.10: Forgószínpad 21.45: Nemzetközi sajtószeme 22.00: A Mai nap késő esti kiadása 22.30: Zene-szó 23.00: Hírek 23.10: Periszkóp 23.40: Figyelő 24.00: Hírek 0.10: Nemzetközi sajtószeme 0.25: Kelet-európai szemle 0.35: Magyar lapokból idé-zünk 0.45: Műsorzárás

TV1 9.00: Képzőművészet. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: Előeste. Szovjet tévéfilm. 10.25: A HÉT. 11.25: Delta. Tudományos híradó. 11.50: Képzőművészet. 16.05: Hírek. 16.10: Déli videósajtó. 16.20: Sári - Hírek román nyelven. A szeptedi körzeti stúdió műsora. 16.25: Három nap tévéműsora. 16.35: Mi legyenek? 17.25: Szám-adás. Gazdasági negyedóra. 17.50: Esti mese. 18.00: Egy szó, mint száz. Nyelvi fejtegetések. 18.45: Reklám. 18.55: Új cím-cím. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Családi kör. 21.05: Panoráma. 21.50: Reklám. 21.55: Nyugat-berlini kollektív. 22.30: Híradó 3.

TV2 17.00: Képzőművészet. 17.15: TV2. 17.45: Mozaik. 18.00: Hétfőn hatkor. 18.25: Gyerekeknek! 18.50: TV2. 19.00: A Forsyte Saga. Angol családregény. 19.52: TV2. 20.00: Körzeti tévé-stúdiók műsora. 20.55: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Telesport. Kb. 23.00: TV2 Napzárta.

OSZTRÁK TELEVÍZIÓ 1. műsor: 9.00: Hírek. 9.01: Az idegölő albérlet. 9.30: Osztrák képek. 9.55: Akkoriban. 10.00: Iskolatév. 10.30: Vakmerő szerelem - Amerikai tv-film.

12.00: Orosz kenyér - Dokumentumfilm. 13.00: Hírek. 13.05: Jogi esetek. 13.35: Heti körkép. 14.00: Trükkdoboz. 14.15: Batman. 14.40: Praxis Bülowbogen. 15.35: Kum Kum. 16.00: Antan-ténusz. 16.20: Mini színpad. 16.30: Víz-zack. 16.55: Mini tv-híradó. 17.10: Janna. 17.35: Mini tudósítás S.O.S. Gyermekfalva. 17.55: Kérek még egy történetet! 18.00: Mi. 18.30: Testestül-felkestül. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Sporthírek. 20.15: Hétfői sport. 21.15: Miami bűn - Krimisorozat. 22.00: Öldalpillantások. 22.10: Nővérek - Simonon-sorozat. 23.10: Ahogy az öregek énekeltek - NDK-film. 0.40: Hírek. 2. műsor: Művészlexikon. 16.55: Akkoriban. 17.00: Az állatvilág csodálatos képei - Pillangócsók. 17.30: Hársfa utca. 18.00: Az idegölő albérlet. 18.30: Wurlitzer. 19.00: A tartományok mai napja. 19.30: Tv-híradó. 20.15: Két müncheni Hamburgban - Krimisorozat - A házassághoz kettő kell. 21.15: Schilling - Gazdasági magazin. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Rítusok és mítoszok az Alpok vidékén. 23.10: Bécsi mutatványosbóvá - A biedermeier. 23.55: Hírek.

RTL PLUS 6.00: Halló Európa - Jó reggelt Németország! 9.10: A Springfieldek története. 10.05: Játékshow. 10.35: Telebutik. 11.00: Utazás Bamsdorfba. 11.40: Kaland Bamsdorfban. 12.35: Komolyzene délidőben. 13.00: A mai nap műsorából. 13.05: Telebutik. 13.30: Kaliforniai klán. Családsorozat. 14.15: A Springfieldek története. Családsorozat. 15.00: Csaló csaló ellen. Krimisorozat. 15.45: Üzleti hírek. 15.55: Hírek. 16.00: Ketten a szolgálatból. 16.30: A hatmillió dolláros férfi. Akciófilm-sorozat. 17.10: Játékshow. 17.45: Játssz velünk. Rajzfilm. 17.55: Hírek. 18.00: Baretta. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.05: Időjárás-jelentés. 19.15: Airwolf. Akciófilm-sorozat. 20.15: A főnök. Krimisorozat. 21.10: A tenger zamata. Olasz vígjáték. 22.50: Hírek. 22.55: Kult-Tour. 23.05: Kulturális magazin. 23.35: Férfimagazin. 0.15: Pankrációs. 00.50: Airwolf. 1.35: Aerobic. 1.40: Műsorzárás.

SUPER CHANNEL 7.00: Napkezdte. 8.00: Egyveleg. 14.30: Forró drót. 15.30: Nino Fireto. 16.30: Hullámhosszon. 18.30: Off the Wall. 19.30: Időlanc. 20.00: Turistamagazin. 20.30: Utazás Indiába. 21.00: Túlélés. 22.00: Hírek, időjárás. 22.10: Vadvilág. 22.40: Thaiföldi panoráma. 23.10: A sárgalábú törpekungu. 0.10: Hírek, időjárás. 0.20: Coca-Cola Eurochart. 1.20: Időlanc. 1.50: Egyveleg. 2.00: Műsorzárás.

TV5 16.05: Hírek. 16.13: 7-ről 7-re. 17.10: Esély a daloknak. 17.30: Konyhatitkok. 18.00: Számok és betűk. 18.20: Falu a felhők között. 19.00: Utikalandók. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Csillagpapíros. 20.00: Új Világ. 21.00: Thalassa. Tengeri magazin. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás-jelentés. 22.30: Gros Méchant Show. 23.30: Felszabadulás. Dokumentumfilm-sorozat. 0.30: Műsorzárás.

SAT1 6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30: Hírek, időjárás. 8.35: Közkórház. Családsorozat. 9.20: Konyhatündéreknek. 9.30: Műsorelőzetes. 9.35: Szomszédok. Családsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Mister Ed. Vígjátéksorozat. 10.30: Ez az ember túl sokat tud. Amerikai western. 12.15: Tesztelési ötletek. 12.30: Szerencsekerék. 13.00: Tévétőlde. 14.00: Műsorelőzetes. 14.05: Pixi az égi kakukkfészkekben. Rajzfilmsorozat. 14.30: Háztartási ötletek. Horoszkóp. 14.40: Közkórház. Családsorozat. 15.30: Boldog napok. Családsorozat. 15.55: Az arany lóvs. 16.05: Daniel Boone. Westemsorozat. 17.00: Hírek, időjárás. 17.10: Szomszédok. Családsorozat. 17.35: Divatos ötletek. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Carson és Carson. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Mississippi. Krimisorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Bobby gróf, a Vadnyugat réme. Osztrák filmvígjáték. 23.10: Hírek. Sport. Időjárás. 23.20: Hírek. Sztorik. Magazin. 0.00: Vallásos szemszögből. 0.05: Műsorelőzetes.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ 1. műsor: 8.15: Műsorismertetés. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Aliz a csodák földjén - gyermekműsor. 8.45: Szervuszok, kíváncsiak - sorozat gyerekeknek. 9.00: Iskolatév. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolatév. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották - nézzék! 15.05: Műsorismertetés. 15.10: Hírek. 15.15: Éjszakai program. 16.30: Magyar híradó. 17.15: Tv-napló I. 17.35: Oktatóműsor. 18.05: Számok és betűk - vetélkedő. 18.25: Látóköz - dokumentum-műsor a forradalomról. 19.10: Rajzfilm. 19.17: Időjárás. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.05: Drámaest. 21.05: Komolyzenei műsor. 21.50: Tv-napló III. 22.10: Angol nyelvű hírek. 22.15: Éjszakai program. 0.15: Hírek. 0.20: A keddi műsor ismertetése. 2. műsor: 17.40: Műsorismertetés. 17.45: Tv-naptár. 18.00: Zágrábi panoráma. 18.15: A sport világa. 19.30: Tv-napló. 20.00: A mai világ - külpolitika. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Kis koncert. 21.15: Véletlen partnerek - filmsorozat. 22.10: Esküdt-szék. 23.40: A keddi műsor ismertetése.

Az RTL PLUS, a Super Channel, TV5 és SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold

Búcsú a kapufélfától (dokumentumnovella)

Az oligarchia tartja magát

December 13-ig hírzárlat!

- Halló! Az igazgató urat keresem.

- Jó reggelt, az igazgató vagyok.

- Jó reggelt kívánok. Újságíró vagyok és a Dolgozó ügyeivel kapcsolatban szeretnék néhány kérdést föltenni, ha lehetne személyesen, mert nem telefonát.

- Azt tudja ugye, hogy a Gy.-ügy az munkaügyi bíróság előtt van, s döntés még nincs?

- Igen, ott voltam a bírósági első „felvonáson”.

- Nem tartanám korrekt dolognak, hogy a bírósági tárgyalás előtt erről nyilatkozzunk.

- Én nem a bírósági tárgyalásról akarok kérdezni.

- Sejttem, hogy nem, de én történetesen azt mondom, és ez az álláspontom, hogy a bírósági tárgyalás előtt nem lenne korrekt dolog a részéről erről a kérdéssel bármilyen formában nyilatkozni.

- Ön bármit is mondhat az esetről, jogilag ennek hátrányos következménye senkire nincs, és befolyásolni sem tudja a majdani döntést.

- Ez az Ön véleménye, az enyém viszont az, hogy a bírósági tárgyalás előtt erről a kérdéssel nyilvánosság előtt nem tudok nyilatkozni.

- Akkor általános kérdésekről beszélgethetnénk?

- Milyen általános kérdésekre gondol?

- Hát a munkaszervezés, munkafegyelmélet, dolgozói érdekvédelem, általános szakszervezeti érdekvédelem, munkamorál...

- Ezek nyilván összefüggnek az Ön fejében ezzel a konkrét ügygel.

- Az én fejemben?...

- Össze lehet ezt hozni...

- Na jó, igaza lehet, de ha most az lenne a kérésem, hogy a vállalat stratégiájáról, terveiről, gazdasági helyzetéről akarnék pár szót váltani?

- Újságíró elvtárs, a tizenharmadikai második tárgyalás után tudnám ezt önnek ajánlani.

- Erről sem hajlandó...?

- Nem, december 13-a után, én megmondom magának, hogy miért. Körülbelül akkor látom, hogy ez az év hogy zárul, akkor látom, hogy a jövő évben milyen előkészületeket tudunk tenni, én akkor tudok egy stabil, biztos tájékoztatást Önnek nyújtani. Ezekben a kérdésekben is.

- Arra adhat-e Ön engedélyt, hogy ott bárki mással beszéljek ilyen kérdésekről, például a párttitkár úrral, meg a szakszervezeti titkárral?

- Milyen párttitkár úrral? Hát nincsen párttitkár.

- A volt párttitkár úrral.

- Kérem szépen, az neki szuverén joga, hogy Önnel tárgyal-e vagy sem, a szakszervezeti titkárnak is szuverén joga, és én soha nem szóltam bele a múltban sem és most sem, hogy a szakszervezeti titkár mit csinál.

- Szóval akkor őt megkereshetem ez ügyben? A dolgozókkal beszélhet-e?

(Hosszú szünet.)

- Hát kérem szépen... Miért akarja ezt egy blokkban intézni?

- Hát egy nap alatt szeretném én ezt...

- Tehát akkor 13-a után.

- Én most szeretnék velük beszélni, ha Ön erre ad engedélyt. Mert nyilván a dolgozók...

- Természetesen. Ismerem ezt a történetet. Én arra kérem, hogy 13-a után folytassa le ezt a beszélgetést.

- A 13-i tárgyaláson ott lesz Ön?

- Valószínűsíthető.

- Akkor köszönöm szépen. Ha ott a vállalatnál megjelenek, akkor Önre lehet hivatkoznom, hogy Ön megengedte, hogy beszélgessek az emberekkel.

- Mikor? Tizenharmadika után?

- Tizenharmadika után ad csak engedélyt erre?

- Igen, hát ezt mondtam az előbb. Hogy ezt tanácsolom magának, hogy...

- De hát ez hogy függ össze? Már nem haragudjon, hogyha megindokolja, én elfogadom.

- Most hadd ne vitatkozzak magával ezen. Én összefüggést látok...

- Tehát a dolgozókkal sem beszélhetek, csak 13-a után.

- Én összefüggést látok az Ön kérdészködeisei és a 13-a, illetve a kérdéses tárgyalás között.

- Egyetlen dologra kérek még választ. Létszámleépítéskor, ha a dolgozónak tudnak megfelelő munkát, munkakört felajánlani, miért nem teszik meg?

- Traktorvezetőből nem tudok hegesztőt, vagy esztergályost csinálni...

- Betanított présgépezőt sem?... Értem... Azért én mégis bemennék beszélni az emberekkel.

- Mikor?

- Természetesen tizenharmadika előtt.

- Hát, természetesen magát nem engedik be 13-a előtt.

(folytatjuk)
Figler Csaba

Bordán leváltását
követelik a tornászok

Vidéki befutó a teniszezőknél

Súlyemelés: A reformpártiak győzelme

Ha a sportpályákon már nincs is olyan nagy nyüzsgés, de a szövetségekben annál inkább. Ezen a hétvégén újabb közgyűlés dömping volt, és több, a sportban is az igencsak letűnőben lévő kézi vezérléses korszak után először választották meg a sportágak képviselői demokratikus úton a tisztségviselőket. Volt, ahol a szakma képviselőjeként alulról jövő sportági ember futott be győztesként, de volt olyan közgyűlés, amely – tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre – az üzleti életben járatos menedzsertípusú, pénzt teremtő jelöltre voksolt. Volt, ahol a főtitkárt a közgyűlés választotta, volt, ahol nem, hanem a sebtében megválasztott elnökség, de olyan is akadt, ahol még elnapolták ezt a kérdést. Összeállításunkban a leglényegesebb információkon kívül más egyéb érdekesség is szerepel.

ÖKÖLVIVÁS

A MEDOSZ Jókai utcai székházában gyűltek össze az ökölvívók, hogy újjaalakuló közgyűlésük keretében elfogadják az új szövetség alapszabályát, valamint megválasszák az elnököt, a főtitkárt és az új elnökségi tagokat. A délelőtti órákban dr. Bodnár András, az alapszabály előterjesztője tett némi finomítást, módosítást az általa készített anyagon, amelyet – s így az egész alapszabályt – némi vita után az elnökség elfogadott. Az új szövetség változatlan néven, a Magyar Ökölvívó Szövetség néven működik a jövőben is.

Délután került sor a tisztségviselők megválasztására. Az elnöki posztra dr. Hosszú Zoltán, a Közgazdaságtudományi Egyetem adjunktusa és Sermer György nemzetközi bíró jelöltette magát. A főtitkári posztra a jelölőbizottság csupán a jelenlegi főtitkárt, Horváth Györgyöt találta alkalmasnak. A későbbiek során – egy felszólalás után – azonban Kincses Ferenc is a jelölőlistára került. A szavazás és a szavazatok összeszámolása után kiderült, hogy Sermer György 74 szavazattal lett az új szövetség elnöke, míg a főtitkári posztot – 58 szavazattal – továbbra is Horváth György tölti be.

KÉZILABDA

Megválasztotta új elnökét a Magyar Kézilabda Szövetség. A tisztségre ketten pályáztak: dr. Varga József, aki 25 évig irányította a szövetség munkáját, valamint dr. Dobrovits Péter, az MKSZ elnökségének tagja, a Chemolimpex Külkereskedelmi Vállalat vezérigazgatója. A titkos szavazás dr. Dobrovits győzelmét eredményezte, aki 108 voksot kapott, míg vetélytársára 13-an szavaztak.

Dr. Dobrovits Pétert menedzser-szemléletű vezetőként ismerik kézilabdás körökben, a Chemolimpex vállalat pedig négy éve támogatja a férfi válogatotat.

Az alelnököt nyílt szavazással választotta meg a közgyűlés: a feladatok a jövőben Fülöp Kornél, dr. Muszbek Mihály és Németh Gyula látja el. A közgyűlés lezárása után az új elnökség megbeszélésre ült össze és döntött a főtitkár személyéről, Madarász István, aki régóta ellátta ezt a tisztséget, a jövőben is megmarad funkciójában.

VÍZILABDA

Mint ismeretes, az 1907 óta funkcionáló Magyar Úszó Szövetség a közelmúltban két részre szakadt, s a vízilabdázók ezúttal alakították meg saját, önálló szövetségüket. A közgyűlés első három órája a hasonló tanácskozássoktól eltérően meglepően gyors tempóban, szervezeten, botrányos jelenetekkel mentesen zajlott. Ilyen gyorsan még sehol sem sikerült elfogadni az alapszabályt.

A liga elképzelése látványos vereséget szenvedett. Azt szerették volna elérni, hogy a 15 tagú elnökségben a 12 OB I-es csapat mindegyike küldjön egy-egy képviselőt, s ha így történt volna, akkor a ligának elsőpró többsége lett volna a sportág vezető testületében, elképzeléseiket gyakorlatilag minden esetben keresztül tudták volna vinni. A közgyűlés azonban leszavazta ezt az elgondolást, s a liga képviselőinek mindössze három helyet hagyott meg, vagyis az összes pozíció egyötödét.

Abban is megegyezés született, hogy az elnökségbe csupán olyan személyek kerülhetnek be, akik úgymond függetlenek, vagyis egyik klubhoz sincsenek elkötelezve.

Délután két órára tetőzött az elnöki posztért folyó küzdelem is. Dr. Bánfay György, a jelölőbizottság elnöke az eddigi vízilabda szakági elnököt, dr. Bodnár Andrást, továbbá Gyarmati Dezsőt, az úszószövetség eddigi elnökét, dr. Dénes Lajost és dr. Bányai Miklóst olvasta fel a jelölőlistáról. A helyszínen dr. Halmos Pétert is jelölték, majd szavazás következett, hogy a végleges jelölőlistára ki kerüljön fel. Gyarmati és Dénes – némi meglepetésre – rendkívül kevés szavazatot kapott, így csupán dr. Bodnár, dr. Bányai és dr. Halmos közül választottak a szavazás során.

Ami az elnökválasztást illeti, dr. Bodnár András elsőpró fölényrel szerezte meg a győzelmet. Százhatvanegy szavazatot kapott, dr. Bányai Miklósról 63, dr. Halmos Péterre 16 voks jutott. Meglepetésre Dénes Lajos és Gyarmati Dezső az elnökségbe sem került be. További érdekesség, hogy a tíz megválasztott elnökségi tag közül csupán kető nem doktor...

Ezután megválasztották az új szövetség két alelnökét is, dr. Bányai Miklóst és dr. Halmos Pétert.

Dr. Bodnár András rövid programbeszéde után a testület egyhangúlag megválasztotta Kiss Ottót főtitkárnak. A 29 éves, a jogi egyetem befejezése előtt álló fiatalember valószínűleg a magyar sport legifjabb főtitkára.

TORNA

A jelölőbizottság elnöke beszámolt arról a közgyűlésnek, hogy az elnöki tisztre egyedül dr. Mezei Gyulát, az eddigi elnököt, főtitkárnak egyedül Forgács Róbertet, e munkakör eddigi ellátóját jelölték. A közgyűlés elfogadta azt az elvet, hogy a tornasport négy szakága egy-egy alelnökkel rendelkezhessek az új szövetség vezérlésében, s most már következhetett a választás. Mezei Gyulát közfelkiáltással állították ismét a sportág élére, legálábbis így lehet minősíteni azt aényt, hogy a 112 érvényes szavazatból 100 jutott neki. Forgács Róbert 112 voksot kapott a főtitkári poszton, míg a férfi szakág képviselőjében Csányi Raymund lett az alelnök (109), a ritmikus sportgimnasztikázók képviselőjében dr. Gyenesse István (88), az akrobatikus torna reprezentánsaként Pfeiffer Ferenc (112). Az első szavazási körben nem dőlt el, hogy ki lesz a női torna alelnöke, ugyanis Bejek Gézáé 55, Benkéné Balikó Györgyi 43, Fazekas Lászlóné 13, Maráczai Ernőné pedig 1 szavazatot kapott, a megválasztáshoz szükséges 57 voksot senki sem érte el. Az újabb szavazási kör Bejeknének kedvezett.

Mielőtt azonban az utolsó fázis megkezdődhetett volna, Borkai Zsolt olimpiai, világ- és Európa-bajnok kért szót, s ismertette az általa vezetett versenyzők tanácsának állásfoglalását. Elmondta: a napokban szavazást tartottak, amelynek végén arra a véleményre jutottak, hogy a férfi tornászok a jövőben nem kívánnak együtt dolgozni Bordán Dezsővel, a férfi válogatott eddigi szövetségi kapitányával.

Bordán Dezső vezető edző e bejelentés után elmondta: – Megtanultam az évek során, hogy szövetségi kapitányként mindenre számíthatok, csak éppen hálára nem. Nem adom fel, elveszem a kesztyűt, harcolni fogok.

TENISZ

Hatalmas meglepetéssel, váratlan eredménnyel zárult szombaton este a Kertészeti Egyetemen az 1907-ben alapított Magyar Tenisz Szövetség elnökválasztó közgyűlése. A maratoni tanácskozáson, mint ismeretes, három pályázó jelentette be igényét az elnöki tisztségre, végül befutott egy negyedik jelentkező: Csabai Béla, a VÁEV-Bramac 45 esztendő ügyvezető igazgatója. Alelnökként Hámori Tamás, az OSH főosztályvezető helyettese, valamint Varga Géza, az egykori Davis Kupa-kapitány, több mint 20-szoros

magyar bajnok tevékenykedik a jövőben a szövetségben.

Ezt követően Vad Dezső ismertette a jelölőbizottság javaslatát, amelynek alapján Hole György, a HungariaSport igazgatóhelyettese, dr. Szigeti Abris, az Interglob Holding vezérigazgatója (a megbízott elnök), illetve Varga Géza egykori játékos és Davis Kupa-kapitány pályázik az elnöki tisztre. Ezt követően dr. Schütz Géza Fejér megyei küldött „a magyar vidék nevében történelmi javaslattal” állt elő: Csabai Bélát, a VÁEV-Bramac ügyvezető igazgatóját, a MAFC egykori kosárlabdázóját javasolta az elnöki tisztre.

A későbbi győztes villamosmérnöki és közgazdász végzettséggel rendelkező Csabai Béla bemutatkozó beszédeben arra hívta fel a figyelmet, hogy a sport a gazdaság tükré, és saját példáját, vállalatát, az osztrák-magyar vegyes vállalatként tevékenykedő VÁEV-Bramac esetét hozta fel. Munkatársai három-négy év óta olyan környezetben dolgoznak, olyan feltételeket teremtettek meg számukra, hogy a hazai élvállalatok teljesítményének hatszorosát tudják felmutatni. Előbb vetni kell, s nem lehet egyből aratni. A szavazás első fordulójában Csabai 47, Szigeti 23, Varga 18, Hole 17 szavazatot kapott, a második körben Csabai 54, Varga 26, Szigeti 12 szavazatot szerzett, így a magyar tenisz történetében második alkalommal (1945-öt követően rövid ideig a debreceni Kulin László volt az MTSZ első embere) ismét vidéki vezetője van a magyar teniszsportnak. A főtitkár személyéről még nem döntöttek.

SÚLYEMELES

A súlyemelők közgyűlésétől meglehetősen sokan vártak botrányt, de legalábbis puskaporos levegőt, viharos tanácskozást. Nyílt titok volt ugyanis, hogy jelentős ellenzéke van az eddigi vezetésnek, sokan akartak változást, új arcokat látni az irányításban. A személyeskedés mégsem nyomta rá a bélyegét a szombati választó-alakuló közgyűlésre, sőt, az összejövetel meglepően nyugodt, higgadt légkörben ért véget – részben a „reformpártiak” győzelmével.

A két elnökjelölt (szó)csatájából a régi, vagyis az egy éve hivatalban lévő elnök, Eck Tibor került ki győztesen: mellette 52-en voksoltak, míg a másik kandidálót, Hámos Imrét 34 küldött támogatta.

Az elnökhelyettesi poszt népszerűbbnek tűnt: kilencen pályáztak a két helyre. A „befutó” dr. Müllner Jenő és dr. Luczai Zoltán lett, igaz, míg ez eldőlt, addig három szavazási fordulónak kellett lezajlania.

A főtitkárválasztás ennél jóval egyszerűbben és egyértelműbben ment végbe: két visszalépés után az eddigi „posztulajdonos”, Hegedűs Miklós illetve a szekszárdi Húsos SE vezető edzője, Szalai György, a volt kiűnő súlyemelő maradt a színen. A küldöttek ezúttal nem a réginek, hanem az újnak nyílvánítottak bizalmat: 59:25 arányban Szalait ítélték a főtitkári tisztség ellátására alkalmasnak.

Ki lesz a pápa országában a futballpápa?

A csütörtöki kiemelések után szombaton délután Rómában került sor a 14. labdarúgó-világkupajátszások (1990. június 8. és július 8. között 52 találkozó lejátszása után dől el, melyik válogatott a földkerekség legjobbja) 24-es döntőjének csoportbeosztására.

Noha a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) döntése, a résztvevő együttesek erőssorrend alapján való „kalapba osztása” ellen már nem lehetett apelláta, sok szó esett arról, hogy az uruguayi szövetség erősen zokon vette, amiért csak a közepesen erősek csoportjába sorolták őket. A La Hora című lap igazságtalannak bélyegezte a döntést, mondván: Uruguay válogatottja mégiscsak kétszeres világelső, továbbá 1987-ben megnyerte a dél-amerikai bajnokságot, s idén is finálét játszott a Copa Americán. Uruguayi szakemberek szerint a múlt és a jelen eredményei is amellől szólnak, hogy a hat csoport élére kiemeltek mögött „erős csoportban” lenne a helyük.

Ugyancsak a sorsolást megelőző hír szerint a Vatikánvárosban a nemzetközi futballélet legismertebb vezetőit (mintegy 350-en voltak) fogadta II. János Pál pápa. A születésére nézve lengyel pápa fiatalabb korában lelkes labdarúgóbarát volt, és manapság is gyakran nézi meg a legjelentősebb találkozókat. Joao Havelange, a FIFA brazil elnöke a Világ Kupa hasonmását adta át ajándékként II. János Pálnak. A trófeamásolat átvétele után a pápa úgy nyilatkozott, hogy a vb-rajt előtt fohászkodik majd a Mondiale '90 sikeres lebonyolításáért, azért, hogy a világ legjobbainak nagyszabású seregszemléje hozzájáruljon a földnepei közötti jobb megértéshez.

*

Pontosan 17 órakor kezdődött el az olasz főváros Palaeur sportcsarnokában, mintegy 5000 néző, meghívott vendégek, világhírességek előtt a sorsolás. Az első 40 percben Sophia Loren, világhírű színművész nő játszott a „háziasszony” szerepét, sorban hívta a színre az olasz művészvilág hírességeit. A 82 ország tévéállomásai helyszíni közvetítése jóvoltából mintegy másfél milliárd néző figyelhette az esemé-

A fogadóirodák szerint: Olaszország, Brazília, Hollandia, NSZK az esélyes

„Nem háború, hanem sport lesz a javából”

nyeket. Blatter ezután Joao Havelange-ot, a FIFA brazil elnökét kérte meg arra, hogy az erőssorrend alapján kialakított három, egyenként hat válogatott nevét tartalmazó urna közül válasszon. Havelange a leggyengébbnek ítélteteket „választotta”. Az „A” csoporthoz az 1-es számot viselő olaszok mellé először az Egyesült Államok, az 1994-es vb-döntőt rendező ország válogatottjának neve került, majd folyamatosan kialakultak a csoportok.

A sorsolás a következő (zárójelben a válogatottak sorsolási számai, és azok a városok, ahol pályára lépnek):

„A” csoport Róma, Firenze: Olaszország, Ausztria, Egyesült Államok, Csehszlovákia „B” csoport (Nápoly, Bari): Argentína, Kamerun, Szovjetunió, Románia „C” csoport (Torino, Genova): Brazília, Svédország, Costa Rica, Skócia „D” csoport (Milánó, Bologna): NSZK, Jugoszlávia, Egyesült Arab Emírségek, Kolumbia „E” csoport (Verona, Udine): Belgium, Koreai Köztársaság, Uruguay, Spanyolország „F” csoport (Cagliari, Palermo): Anglia, Írország, Hollandia, Egyiptom.

*

A sorsolás szeszélye, ördöge, hogy a jövő évi vb-házigazda (Olaszország) és az 1994-es sorozat vendégül látója (az Egyesült Államok) játssza az A-csoportban a nyitó mérkőzést. Bob Gansler, a tengerentúli válogatott magyar származású szövetségi kapitánya így nyilatkozott:

– Pontosán negyven év kihagyás után tértünk vissza a világbajnoki döntőbe, így az az érzésem, akármilyen sorsolást kaptunk volna, az nehéz számunkra. Olaszország ellen semmiféle esélyünk nincs, az egy jó edzőmérkőzésnek ígérkezik nekik...

Az örömmittas szövetségi kapitányok között is a legjobb kedvű Franz Beckenbauer, a nyugatnémetek Mondiale, '90 után búcsúzó szakvezetője volt:

– Nem csoda, hogy örülök, mert ebből a csoportból lépésben kell a 16 közé kerülnünk. Mindössze az a kérdés, hogy Jugoszlávia, vagy mi szerezzük meg a csoport-elsőséget.

A legesládottabb szakember viszont Luis Suarez, a spanyolok kapitánya. Nem elég, hogy az ibériaiak a csütörtöki kiemelési procedúra során „vereséget szenvedtek” Angliával szemben, de egy olyan négyesbe kerültek, ahol Suarez megítélése szerint akárki győzhet. Ez a kijelentése meglepetést keltett, hiszen a Koreai Köztársaságot csoportfávitornak nevezni több, mint túlzás...

– Ha túlzás, ha nem, a miénk a legerősebb csoport. Boldogtalan vagyok, és az lehet minden játékosom – kommentált Suarez.

A 14. labdarúgó-világkupajátszások csoportmérkőzéseinek teljes műsora:

Június 8.: Milánó, 18.00 óra: Argentína–Kamerun (B)

Június 9.: Bari: 17.00 óra: Szovjetunió–Románia (B). Róma: 21.00 óra: Olaszország–Ausztria (A). Bologna: 21.00: Egyesült Arab Emírségek–Kolumbia (D).

Június 10.: Firenze: 17.00 óra: Egyesült Államok–Csehszlovákia (A). Torino: 21.00 óra: Brazília–Svédország (C). Milánó: 21.00 óra: NSZK–Jugoszlávia (D).

Június 11.: Genova: 17.00 óra: Costa Rica–Skócia (C). Cagliari: 21.00 óra: Anglia–Írország (F).

Június 12.: Verona: 17.00 óra: Belgium–Koreai Köztársaság (E). Palermo: 21.00 óra: Hollandia–Egyiptom (F).

Június 13.: Udine: 17.00 óra: Uruguay–Spanyolország (E). Nápoly: 21.00 óra: Argentína–Szovjetunió (B).

Június 14.: Bologna: 17.00 óra: Jugoszlávia–Kolumbia (D). Róma: 21.00 óra: Olaszország–Egyesült Államok (A). Bari: 21.00 óra: Kamerun–Románia (B).

Június 15.: Firenze: 17.00 óra: Ausztria–Csehszlovákia (A). Milánó: 21.00 óra: NSZK–Egyesült Arab Emírségek (D).

Június 16.: Torino: 17.00 óra: Brazília–Costa Rica (C). Genova: 21.00 óra: Svédország–Skócia (C). Cagliari: 21.00 óra: Anglia–Hollandia (F).

Június 17.: Palermo: 17.00 óra: Írország–Egyiptom (F). Verona: 21.00 óra: Belgium–Uruguay (E). Udine: 21.00 óra: Koreai Köztársaság–Spanyolország (E).

Június 18.: Nápoly: 21.00 óra: Argentína–Románia (B). Bari: 21.00 óra: Kamerun–Szovjetunió (B).

Június 19.: Milánó: 17.00 óra: NSZK–Kolumbia (D). Bologna: 17.00 óra: Jugoszlávia–Egyesült Arab Emírségek (D). Róma: 21.00 óra: Olaszország–Csehszlovákia (A). Firenze: 21.00 óra: Ausztria–Egyesült Államok (A).

Június 20.: Torino: 21.00 óra: Brazília–Skócia (C). Genova: 21.00 óra: Svédország–Costa Rica (C).

Június 21.: Verona: 17.00 óra: Belgium–Spanyolország (E). Udine: 17.00 óra: Koreai Köztársaság–Uruguay (E). Cagliari: 21.00 óra: Anglia–Egyiptom (F). Palermo: 21.00 óra: Írország–Hollandia (F).

A csoportmérkőzések után június 22., péntek szünet. A kiírás mit sem változott, Mexikó, 1968 óta, azaz a legjobb 16 közé a hat csoport első két-két helyezettje automatikusan jut el, továbbá a négy legjobb mutatóval rendelkező harmadik helyezett.

Sophia Lorennek is rövid interjút kellett adnia a sportcsarnokban a sorsolás után.

Elmondta, hogy szerinte minden kétséget kizáróan a legjobb csapat lesz a világbajnok, és ha az ő véleményére kíváncsiak, ki a legjobb, akkor az olaszokra szavaz. Valamivel komolyabbra váltott akkor, amikor kijelentette, hogy jövő nyáron a világ minden tájáról olyan emberek érkeznek szurkolni Olaszországba, akik sportot fognak látni, és nem háborút a gyepen. Faggatták arról is, ki a kedvenc futballistája? „Diego Maradona” – mondta Loren, és erre egyöntetű füttykoncertet kapott a nézőtérről, mert az argentin ászt mostanában nem nagyon kedvelik Itáliában.

Ausztria szövetségi kapitánya, Josef Hickersberger véleménye:

– Nem leányálom az esélyes, és otthon játszó Olaszországgal egy csoportban szerepelni, de nekünk nem is őket kell legyőznünk, hanem Csehszlovákiával küzdeni a csoport második helyéért.

A világbajnoki címvédő argentin együttes szakvezetője, Carlos Bilardo így vélekedett:

– A Szovjetunió nagyon kemény ellenfél, de általánosságban elégedett vagyok a sorsolással. Csoportunk nem a legerősebb, nem is a legkönnyebb, így kötelességem azt mondani, hogy nem okozhat gondot a továbbjutás.

Bobby Robson, Anglia szövetségi kapitánya alig tudta leplezni kedvetlenségét. Erre oka is volt. Amint kifejtette, a sorsolás előtt csak egy dologért fohászkodott: elkerülni Hollandiát. Ez nem sikerült, az Európa-bajnokkal kell megküzdeniük, ráadásul ott van az ír válogatott is, amelytől a tavalyi Eb-n 1–0-ra kikapnak Beardsley-ék.

Azeglio Vicini, a rendező olaszok szövetségi kapitánya:

– Első pillantásra nem tűnik nehéznek a helyzetünk, de a túlzottan optimista futballbarátokat szeretném arra figyelmeztetni, hogy Ausztria és Csehszlovákia hagyományos, kemény riválisunk.

Olle Nordin, svéd szövetségi kapitány: – Mindenki más sírna az én helyemben, mert a brazilokkal is kell játszaniuk. Én azt mondom, sirjanak a brazilok.

Tele Santana, korábbi brazil szövetségi kapitány:

– Svédország veszélyes ellenfél, de Braziliától mindig mindenki elvárja, hogy háromszoros világbajnokként a csoportból elsőként jusson tovább.

Thijs Libregts, Hollandia szövetségi kapitánya:

– Az élet ismétli önmagát, akárcsak a tavalyi Eb-, ismét utunkba akadt Írország és Anglia. Nem félek tőlük.

Alekszandr Zavarov szovjet válogatott, a Juventus légiója:

– Ez a sorsolás egyetlen pillanatnyi gondot sem okozhat a Szovjetunió válogatottjának, továbbjutunk a második fordulóba Argentína társaságában.

A lehető legrövidebb időn belül reagáltak a londoni fogadóirodák a sorsolásra. A szombat esti oddsok a világbajnoki aranyéremre: Olaszország 7–2, Brazília, Hollandia, NSZK 5–1, Argentína 9–1, Anglia 12–1, Szovjetunió 16–1, Spanyolország 20–1, Uruguay 25–1, Belgium, Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia 33–1, Kolumbia, Írország 40–1, Skócia, Svédország 50–1, Ausztria 80–1, Koreai Egyesült Arab Emírségek 1000–1, Egyesült Államok 1500–1.

Totó

1. Borussia Dortmund–Werder Bremen	1
2. FC Homburg–Bayern München	2
3. Waldhof Mannheim–VfB Stuttgart	1
4. Hannover–Saarbrücken	x
5. Duisburg–Wattenscheid	1
6. Meppen–Braunschweig	1
7. Unterhaching–Essen	2
8. Verona–Florentina	1
9. Bari–Napoli	x
10. Avellino–Torino	x
11. Foggia–Parma	2
12. Treestina–Reggina	1
13. Measina–Como	1

Pótmezők:

14. Sampdoria–Milan	x
---------------------	---

Az NSZK nyerte a tornát

Vasárnap a dániai Randersben fejeződött be a női kézilabda világbajnoki selejtezőtorna. A győzelmet az NSZK válogatottja szerezte meg, miután a záró találkozón 20–18-ra nyert Svédország ellen. Nagy érdekfeszítés kísérte a kilencedik helysorsát eldöntő összecsapást is, hiszen a párharc nyertese az első nyolc helyezett együttes társaságában jogot szerzett, hogy jövőre induljon a dél-koreai világbajnokságon.

A végeredmény: 1. NSZK, 2. Svédország, 3. NDK, 4. Románia, 5. Ausztria, 6. Lengyelország, 7. Bulgária, 8. Dánia, 9. Franciaország, 10. Csehszlovákia, 11. Japán, 12. Hollandia, 13. Magyarország, 14. Egyesült Államok, 15. Brazília, 16. Portugália.

Köszöntjük

ÁRPÁD

és SZABIN

nevű olvasóinkat.

Régi magyar személynévből, a 19. században újították fel Árpád fejedelem (i. sz. 889-907) tiszteletére. Az „árpa” köznévre utaló régi magyar Arpa személynév -d kicsinyítőképzés származéka, de lehet egy föltételezett „árpád” (=árpácska) szó személynévesülése is. Származtatják az iráni Aripata névből is.

A Szabin a latin Sabinus rövidüléséből származik. Jelentése: az itáliai szabinok népéhez tartozó férfi.

A Nap kél: 7.22 órákor
nyugszik: 15.35 órákor

A Hold kél: 14.21 órákor
nyugszik: 6.05 órákor

Erős éjszakai lehülés

Főként északon várható időnként felhősödés, másutt túlnyomóan derült idő lesz. Csapadék sehol sem várható. Az esti óráktól ködfoltok alakulnak ki, melynek nagy része hétfőn feloszlik. Ma mindenütt mérséklődik a légmozgás, holnap időnként megélénkül a délnyugati szél. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -9 és -14 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet fagypont körül alakul.

Cserkész Baráti Kör

A pécsi Cserkész Baráti Kör december 15-én, pénteken 17 órákor tartja soron következő összejövetelét, a pécsi Művészetek Háza nagytermében. A kör tagjait és érdeklődőket szívesen látunk.

Irodát nyitott Veszprémben az MDF

A Magyar Demokrata Fórum veszprémi szervezete irodát és klubhelyiséget létesített Veszprémben. A Városi Népi Ellenőrzési Bizottság felszabaduló irodahelyiségeit vette bérbe az MDF a várostól. Az irodát szervezeti ügyekben minden hétköznap délután 13-tól 18 óráig fel lehet keresni, s itt tartják a városi szervezet klubnapjait is – az eddigi heti egyszeri alkalom helyett immár hetente kedd, keddi és csütörtöki napokon 16-tól 20 óráig. A többi helyiségből álló iroda alkalmas lesz a választások idején az MDF megyei választási „főhadiszállásának” is. A Magyar Demokrata Fórum veszprémi szervezetének címe ezentúl: 8200 Veszprém, Rákóczi u. 8. Telefon: 80-21-652
- gyg -

A Szabad Demokraták Szövetsége csepeli szervezete gyűjtést indít az Erdélyből menekült magyarok megsegítésére. A menekülttáborokban élő szülők és gyerekek híján vannak meleg ruhának, cipőnek, takarónak, tisztálkodószereknek. Kérünk minden együttérző csepelet, hogy ha van olyan meleg ruha, cipő, vagy takaró, amit már nem használnak, tisztálkodószer, gyerekjáték, amit nélkülözni tudnak, juttassák el december 11-től 15-ig, délután 15.00 és 19.00 óra között újonnan nyílt irodánkba, melynek címe: 1211 Budapest, XXI. Kossuth Lajos u. 47-49. (A könyvesbolt mellett.) Itt gyűjtjük össze az adományokat, amit eljuttatunk a rászorulóknak.

SZDSZ csepeli szervezete

Könyvajándék Kárpátaljára

Négyezer kötetet gyűjtött össze a kárpátaljai magyarok javára a békéscsabai „Erdélyi Kör”, az adományt a napokban juttatják el Ungvárra. A kör a megyeszékhelyi MDF-szervezettel közösen a közelmúltban felhívással fordult a város lakosságához a kárpátaljai magyar könyvtárak megsegítésére; ennek eredménye a négyezer kötet. A csabai polgárokon, az iskolák tanulóin és tanárain kívül a gyulai MDF-szervezet is adományozott könyveket a kárpátaljaiaknak, a megyei szakszervezeti könyvtár pedig egymaga kétezer kötetet adott a nemes célra.

SZÁVAI | KALENDÁRIUM

Géza | December 11: Szabin

Szabin nőablás

Amíg ott a férjem szabin –
Addig szoktessen meg, Szabin!

Az ország több mint 6 ezer számítástechnikai és informatikai dolgozójának megbízásából 40 küldött önálló informatikai szakszervezetet alakított.

Az új önálló érdekvédelmi szervezet elsődleges célkitűzése, hogy a reálértelmség e rétegének teljesítménye aktív gazdasági erővé, a társadalom által megfelelően elismert értéké váljon.

Érvénytelen a választás

Szombaton időközi választást tartottak az V. kerület északi részén, a 14. számú választókerületben. A szavazóknak négy képviselőjelölt: Balázs Péter (független, az MSZP támogatója), Krassó György (Magyar Október Párt), Szalma Béla (független, a kerületi népfőnt elnöke) és Tamás Gáspár Miklós (az SZDSZ, a Fidesz, az FKGP és az SZDP támogatója) közül kellett választaniuk.

A szavazásra jogosult 18 385 állampolgár közül 7 621-en adták le szavazatukat, azaz a jogosultak 41,45 százaléka. Így a választás kellő számú szavazattal hízán érvénytelen.

Az érvényes szavazatok többségét, 3409-et (45,36 százalék) Tamás Gáspár Miklós kapta. Balázs Péterre 2588-an (34,43 százalék) szavaztak. Szalma Béla 1034 (13,76 százalék), Krassó György 485 (6,45 százalék) szavazatot kapott.

A választójogi törvény értelmében meg kell ismétetni a választást. (MTI)

A Magyar Gyorsírók és Gépirók Országos Szövetsége kihirdette az 1989. évi országos gyorsíró- és gépiróverseny eredményét.

Eszerint a gyorsíróbajnokságon az első helyezést Baczony László (MTI) szerezte meg, a második Fenyvesi Mária, a harmadik Soós László (Református Zsinati Iroda) lett. A junior bajnok Rebekné Lestár Éva (Kecskemét), az ifjúsági versenyben az első Seres Andrea (Kiskunfélegyháza). A gépiróversenyben a legsikeresebben Erdősiné Varga Erzsébet (Ipari Minisztérium) szerepelt. A második Soós Ferenc (Film, Színház, Muzsika), a harmadik Keszei Jenőné (Országos Tervhivatal). Az ifjúsági kategóriát Szőke Veronika (Nagykanizsa), a junior kategóriát pedig Molnár Margit (Szombathely BM) nyerte meg.

Geológiai világszenzációval szolgáltak az amerikai kutatók: közel 4 milliárd éves sziklára bukkantak Kanada északnyugati részén. A szerencsés felfedezés mindenesetre hatalmas jelentőségű, hiszen a képződmények összetételének vegyelemzése bepillantást enged a kutatóknak bolygónk és a környező égitestek fejlődésének korai időszakába: 4 milliárd évvel ezelőtt ezek a kövek csak mintegy 600 millió évvel „fiatalabbak”, mint maga a Föld.

(Bolygónk korát a tudósok 4,6 milliárd évesre teszik. Az időtáv érzékeltetése kedvéért: az első dinoszauruszok 200 millió éve, már szerszámot használó őseink pedig mintegy 2 millió évvel ezelőtt jelentek meg.)

Kettős magyar siker született az NSZK-ban tartott nemzetközi diaporáma fesztiválon. A Stuttgart melletti Schwäbische Hallban tartott szemlén egy-egy kiemelt díjat nyert Eifert János budapesti és Tím László pécsi fotóművész. A diaporáma olyan ábrázoló műfaj, amely a film és a fotó között helyezkedik el: az egymásra vetített, egymásba áttűnő diaképek, s a vele szerves egységet alkotó szöveg- és zenekíséret együtt alkot művet.

Példa nélküli vállalkozásra készülnek Kínában: 1990. július 1-én megkezdik az ázsiai óriás teljes lakosságának összeírását.

Li Peng, a kínai Államtanács elnöke (miniszterelnök) a népszámlálást előkészítő pekingi tanácskozás ülésén joggal mondhatta, hogy a lakosságot már sokszor és sok helyen számba vették a világon, de még sehol nem volt dolguk a demográfusoknak 1,1 milliárd ember összeírásával.

A népszámlálás előreláthatólag 4-5 évig fog tartani. Egy kisebb országra elegendő, 6 millió ember fogja végezni.

Kínában még most is rendkívül gyors a népesség növekedése. Évente 15-17 millióval nő a lakosság száma, s emiatt az a meghirdetett cél, hogy 2000-re a kínai lélekszám ne haladja meg az 1,25 milliárdot, a lehető legbonyolultabb probléma.

A Telefondoktor adása

Az AIDS, szerelem és felelősség című, az OMKER bemutatótermében december 20-ig nyitva tartó kiállításra invitál a Telefondoktor december 17-ig hallható adásában. A Telefondoktor 1172-111-es számon hívható munkanapokon 17 órától másnap reggel 8 óráig, szombaton és vasárnap egész nap.

MEGVAN !!!

Az 505.sz. Ipari Szakmunkásképző
Intézet és Szakközépiskola
KÖZMŰVELŐDÉSI STÚDIOJÁNAK
REJTVÉNYE

Sportolj
velünk!

A sportágukat
határozza meg!

Erika Hess
Mandlikova
Zlatev
Li Ning

A megfejtéseket legkésőbb kedden
adják postára nyílt levelezőlapon
a 7101. SZEKSZÁRD Pf.:23 címre.

Írják még rá: **505-MEGVAN!**

E heti nyerteseink:

Reitmann Antalné, Bonyhád
Kis Józsefné, Pécs
Cserjés Zoltán, Zalaapáti
id. Tóttós Gábor, Szekszárd
Miklós Melinda, Balatonalmádi

A nyereményeket postán küldjük el!

Itt a busa finom húsa!
Süsse, főzze vagy fagyassza,
megvenni el ne mulassza,
harmincötért Czikknél kapja.

APRÓHIRDETÉS

Eladó kétszobás, 57 m²-es lakás. Érdeklődni naponta 17 óra után. Telefon: 74/14-525.

Szálkán, kb. 60-80 m²-es helyiség, víz, villany (3 fázis) és fűtési lehetőséggel hasznosításra kiadó. Érdeklődni: Várly, Szálka, Kossuth u. 71/a., vagy a 74/16-382-es telefonon.

Nemescsincsilák felszereléssel, táp-, homokbiztosítással, legelőnyösebb kedvezménytel jenyésztőnél eladók, előjegyezhetők. Élő állat vagy prém visszavásárlása megoldott. Ugyanott többszörös győztes szülőktől doberman és hasky (szibériai szánhúzó) kiskutyák. Érdeklődni: Várly, Szálka, Kossuth u. 71/a., vagy 74/16-382-es telefonon.

150 m²-es gázfűtéses új családi ház eladó. Bajkai Ferenc Bonyhád, Benczúr u. 40.

4 m³ búkrörök és körfűrész 380 V-os motorral eladó. Érdeklődni hét végén: Bajkai Ferenc Bonyhád, Benczúr u. 40.

Nyugdíjasok! Kézpénzért veszek régi faliorát, porcelánt, festményeket, régi bútor. „Gyűjtő” 7081 Simontornya, Pf.: 35.

Nyolcéves AVIA új motorral eladó. Szekszárd, Tartsay út, Halbolt. Telefon: 74/11-600.

Hatoslottóra szuper variáció! 45 szám 105 szelvényen! 2 csoportból 6 szám kihúzásakor garantált 6-os találat! Ára: 380 forint. Ötöslottóra 90 szám variációja mindössze 86 szelvényen! 1 favorizált szám kihúzásánál már garantált megtérülés! 4-nél 5-ös eséllyel! Ára: 440 forint.

Totóra 14 fix nélküli vezetéses totókulcs! 0.130-13.0.0 indexre, 140-8960 forint befizetésre, 7 vezetésnél már 13-as eséllyel! Teljes garnitúra: 350 forint. Megrendelés csekken, vagy utánvétellel. Fehér Attiláné Pécs, 7634 Kövirág 37.

Eladó stírgösen összkomfortos, generációs családi ház Velence mellett. Panzióknak is alkalmas. Cím: Pálkásné 2490 Pusztaszabolcs, Jókai u. 12.

Hát darab hízó eladó, januári vágásra előjegyezhető, ugyanitt Trabant Combi eladó. Vass Sándor, Várdomb, Római utca 12.

Négy és fél éves, jó állapotban lévő Zastava eladó. Tolna, Damjanich u. 1. Telefon: 40-789.

Trabant motor 9 éves, komplett, felújításra eladó. Telefon: 74/16-963 17-19 óráig naponta.

IKARUS 255-70 autóbusz felújított, jó állapotban eladó. Dombóvár, VIII. u. 3/b. Telefon: 74/65-978.

Három darab hízó szabadáron eladó. Érdeklődni: Nagy Sándorné Felsónána, Dózsa u. 28. Telefon: 74/38-046, 23-as mellék.

Szekszárd, Ságvári u. 8. szám alatt kétszintes, 4 szobás lakás eladó. A szennyvíz és a víz rendezetlen. Barta Bertalanné.

Partnereket keresek bécsi német nyelvtanuláshoz, 1989. december 27-1990. január 5-ig. Érdeklődni: délután és este a 177-3876-os budapesti telefonszámon.

Hirdetését telefonon is feladhatja

Budapest	141-4655
Pécs (72)	41-580
Szekszárd (74)	16-277
Dombóvár (74)	66-779
Paks (75)	11-173
Tolna (74)	40-476
Gerjen (75)	37-060

NIVÓKER KFT

Olasz méterárak kedvezményes vására

Pécsen, a Helyőrségi Klubban (Kossuth L. u. 13.)

- kabátszövetek, pamutszövetek, bélésanyagok, viszkóz- és kreppanyagok nagy árengedménnyel
- szabadidőruhák 490,- Ft-tól 890,- Ft-ig.
- reklámórák 125,- Ft-ért.

1989. XII. 11, 12, 13-án.

Nyitva: 10-18 óráig.

Várjuk kis és nagybani vásárlóinkat.

NIVÓKER KFT.

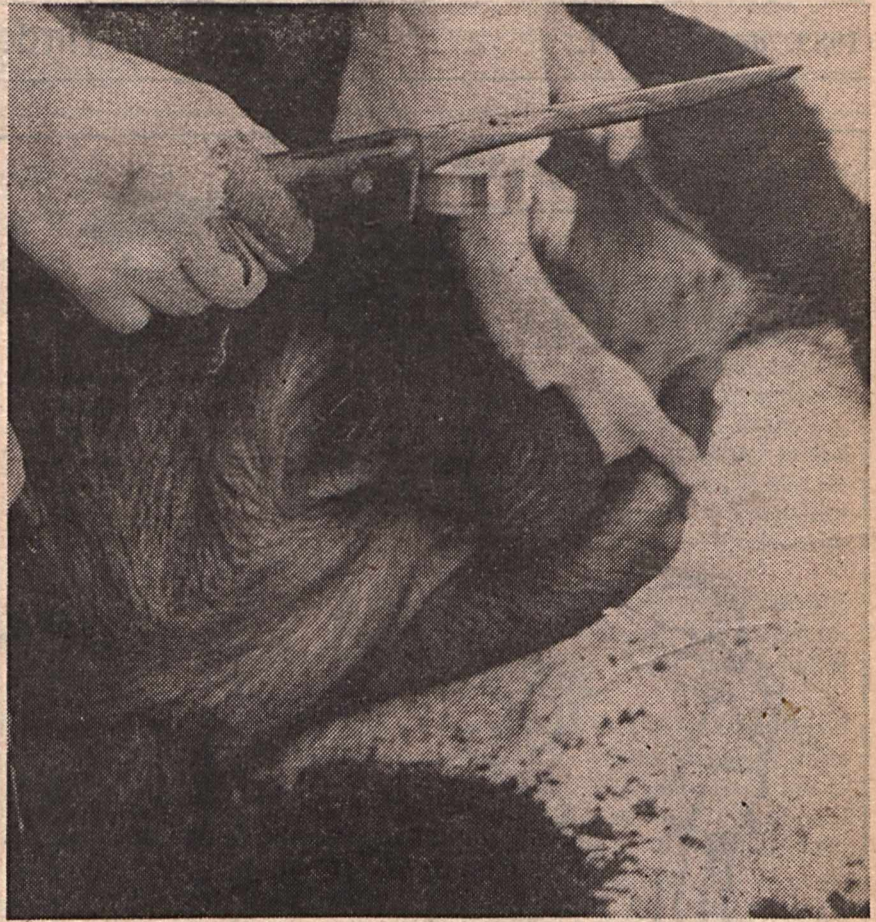
DÁTUM

Faunok és kisfiúk

Két hír bolygatta meg a fantáziámat tegnap. Az egyik, hogy Károly Gusztáv svéd király tízmillió dolláros ajándékkal lepte meg nejét: egy bronzszobrot vett neki a Sotheby's aukción de Vries mestertől, aki 1560 és 1626 között járta földi pályáját. A királynő kertjében most 31 ilyen szobor van, tehát azt vélhetnénk, hogy ez 300 millió dollárt ér, pedig nem igaz, ezek csupán másolatok, az eredeti pedig a királyi kincstárt gazdagítja. Persze annak a 31-nek így is csodájára járnak. Nem úgy Münchenben, a másik hír színhelyén: az olimpiai tó jegét próbál-gatta három fiúcska, ám a vékony hártya beszakadt. A megriadt gyerekek kiáltoz-ni kezdtek, de a járókelők csak nagysokára mentek segítségükre, ezért ketten megfulladtak, egyikük pedig élet-halál között lebeg.

Nem titok az sem: mindkét hírt a Satelit 1 német nyelvű adása röptette világ-gá, s csupán annál szörnyűbb, hogy így, egymás után. A kedélyes királyi idillre rácsap a való élet: az emberi nemtörődomség, a faunok áránál sokkal, kifejezhe-tetlenül többlet értékesebb gyermeki, emberi élet mellett elsétáló közöny példája. Nem áltathatom magam azzal: csupán ott van így, tudom, nagyon jól és sokad-magammal tudom, hányszor, hányszor nézzük faarccal azt, amiért kiáltani kellene, amit némaságunkkal sem szabadna támogatnunk. S ilyenkor mindig azt furcsálom, hogy az emberi ész, szeretet és féltés, amely meg tud őrizni hosszú évszázadokon át egy tárgyat, képtelen megóvni önmagát. S ezért még mindig a faunok javára billen a mérleg...

Töttös Gábor

Disznóölések idején

fotó: Czako

Magyar kábítószer-csempészek

Magyar kábítószer-csempészeket tartóztatott le a római rendőrség a hét végén. Gépkocsijuk kárpitja mögé és a csomagtartó kettős aljába rejtve 21 kiló tiszta heroint találtak celofán-zacskókban.

A lefoglalt rakomány „értéke” mintegy 30 milliárd líra (21 milliárd dollár). A két letartóztatott személy a 31 éves Gábor Ervin Sándor, kőműves és a 25 éves Vághy Erdőkővy Henriette, a Malév légi utaskísérője. DN 92-46 rendszámú Ford Taunus gépkocsijukat a rendőrség Tarvisiónál történt belépésüktől kezdve figyelte, amíg egy római külvárosi ne-gyedben azután le nem csaptak rájuk.

Az olasz rendőrség kábítószer-el-lenes részlegének illetékese szerint az illetők minden jel szerint egyszerű „küldöncök” – akiket a kábítószer-csempész-hálózat az áru eljuttatására használ. A heroin Törökországból származó, úgynevezett „5-ös minőség” – az egyik legdrágább és leggyilkosabb hatású kábítószer.

Törökországból a „balkáni útvonalon” (Görögországon, Bulgárián és Jugoszlávián át) érkezik Olaszor-szágba a forgalomba kerülő kábító-szer túlnyomó része, legtöbbször ka-mionokba rejtve. A most letartóztatottak esete arra vall, hogy az útvonal kiterjed immár Magyarországra és Ausztriára is.

Nem mind Rembrandt, ami...

A Rembrandtnak tulajdonított fest-mények közül 39 valójában nem a mesternek, hanem tanítványainak a műve. A Rembrandt Research Project nevű alapítványban tömörült tudósok a most lezárult kutatási szakaszban 86 olyan alkotást vetettek alá alapos vizs-gálatnak, amely 1635 és 1642 között készült. Azt állítják, hogy például a le-ningrádi Ermitázsban látható Dávid búcsúja Jonatántól, a Szőlőskerti mun-kások példabeszéde vagy a Louvre-ban őrzött a Szent család Szt. Annával valójában nem Rembrandtnak, hanem egyik leghíresebb tanítványának Fer-dinand Bolnak az alkotása. A New

York-i Metropolitanban látható Hetve-néves nő portéját egy másik tanítvány, Frans Hals festette. A szakértők azon-ban siettek megnyugtani a műértő közvéleményt, hogy Rembrandt leghí-resebb képe, az Éjjeli órjárat, bizonyo-san a XVII. századi németalföldi mes-ter kezemunkája.

Az eredetükben kétségbe vont fest-mények között található az Ermitázs, a New York-i Metropolitan, a párizsi Louvre, valamint a brit Wallace-gyű-temény több féltve őrzött kincse. A most közzétett felfedezések több millió dollárral csökkenthetik egy sor alkotás névleges értékét.

Emberrablás

Az indiai központi kormány tisztségviselői, valamint Dzsammu és Kasmir állam hatóságainak képviselői közvetlen tárgyalásokat kezdtek a szövetségi belügyminis-ter, Mohammed Szajed lányának elrablóiival. Egyidejűleg a rendőrségnek sikerült megtalálnia azt a rejtékhelyet, ahol a „Dzsammu és Kasmir Nemzeti Felszabadítási Front” (JKNLF) nevű szélsőséges szeparatista szervezet aktivistái a 21 éves Rubina Szajedet őrzik. A szrinagári rendőrség illetékesei azt közölték, hogy az emberrablók a város belterületének egyik zsúfolt negyedében lévő rejtékhelyen őrzik tisztaikat. Az éjszaka folyamán a rendőrök az egész környéket lezár-ták.

Fegyverüzletek

Az NDK korábbi vezetői az ígért megsemmisítés helyett eladni szándé-kozták az októberben leszerelt ötven darab MIG-21-es vadászgép mintegy felét. Ötven leszerelt harcokcsit tavaly eladtak Iránnak.

A Der Morgen című berlini lap hét-végi számában megjelent beszámoló szerint a drewitzi repülőszázadot a hi-vatalos bejelentésnek megfelelően, október elején valóban feloszlatták. Am az akkori gyakorlatra jellemző, ír-ja a lap, hogy látványos külsőségek közepette, a nemzetközi sajtó jelenlé-tében rendezett feloszlási ceremónia előtt kicserélték a század repülőgépeit és újabb változatok helyett régebbi MIG-21-eseket hoztak.

Hivatalosan azt jelentették be, hogy a század mind az ötven vadászgépét megsemmisítik. Ehelyett az ak-kori nemzetvédelmi miniszter arra

adott utasítást, hogy 24 darab leszerelt MIG-et újítsanak fel, mert eladják. Ezt a parancsot az új miniszter már vissza-vonta – közölte a légierő új parancsno-ka. A tervezett eladás részleteiről a ka-tonai vezetők nem tudtak felvilágosítást adni. A lapnak nem sikerült szóra bírnia a korábbi években számos sötét üzletet bonyolító Imes Kft. illeté-keseit.

Egy másik hasonló, meg is valósult fegyverüzletre a nemzetbiztonsági hi-vatal – volt állambiztonsági miniszté-rium – Neubrandenburg megyei szer-vezete vezetőinek szombati tájékoz-tatóján derült fény. Peter Koch vezér-őrnagy, a megyei hivatal parancsnoka egy kérdésre válaszolva elismerte, hogy egy teterow-i üzemben tavaly felújítottak ötven leszerelt harcokcsit, amelyeket az ország Iránnak adott el.

Szívbántalmakkal kórházba vitték vasárnap Georges Marchaist, a Francia Kommunista Párt főtüká-rát. Orvosai szerint csupán enyhe lefolyású bántalmakról van szó.

**Holnapi
számunkban
olvashatják,**

hogy milyen
a politikai
lepracsengettyű